

U S T A W A

z dnia .....

o prawach konsumenta^{1) 2)}

Rozdział I.

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa prawa przysługujące konsumentowi, w szczególności:

- 1) obowiązki informacyjne przedsiębiorcy zawierającego umowę z konsumentem;
- 2) zasady i tryb zawierania z konsumentem umowy na odległość i poza lokalem przedsiębiorstwa;
- 3) zasady i tryb wykonania przysługującego konsumentowi prawa odstąpienia od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa;
- 4) zasady i tryb zawierania z konsumentem umowy na odległość dotyczącej usług finansowych.

Art. 2. Określenia użyte w ustawie oznaczają:

- 1) umowa zawarta na odległość - umowę zawartą z konsumentem w ramach zorganizowanego systemu zawierania umów na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron, z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość do chwili zawarcia umowy włącznie;
- 2) umowa zawarta poza lokalem przedsiębiorstwa - umowę z konsumentem zawartą:
  - a) przy jednoczesnej fizycznej obecności stron w miejscu, które nie jest lokalem przedsiębiorstwa danego przedsiębiorcy,
  - b) w wyniku przyjęcia oferty złożonej przez konsumenta w okolicznościach, o których mowa w lit. a,

---

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów (Dz.U. L 304 z 22.11.2011), dyrektywy 99/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz.U. L 171 z 7.7.1999) oraz dyrektywy 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotyczącej sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniającą dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE (Dz. U. L 271 z 9.10.2002).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z 23 kwietnia 1964 r – Kodeks cywilny, ustawę z 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń, ustawę z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe, ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.

- c) w lokalu przedsiębiorstwa danego przedsiębiorcy lub za pomocą środków porozumiewania się na odległość bezpośrednio po tym, jak nawiązano indywidualny i osobisty kontakt z konsumentem w miejscu, które nie jest lokalem przedsiębiorstwa danego przedsiębiorcy, przy jednoczesnej fizycznej obecności stron,
  - d) podczas wycieczki zorganizowanej przez przedsiębiorcę, której celem lub skutkiem jest promocja oraz zawieranie umów z konsumentami;
- 3) lokal przedsiębiorstwa:
- a) miejsce prowadzenia działalności będące nieruchomością albo częścią nieruchomości, w którym przedsiębiorca prowadzi działalność na stałe,
  - b) miejsce prowadzenia działalności będące rzeczą ruchomą, w którym przedsiębiorca prowadzi działalność zwyczajowo;
- 4) trwały nośnik – materiał lub urządzenie umożliwiające konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji kierowanych osobiście do niego, w sposób umożliwiający dostęp do informacji w przyszłości przez czas odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwalają na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci;
- 5) treść cyfrowa - dane wytwarzane i dostarczane w formie cyfrowej;
- 6) usługa finansowa - czynność o charakterze bankowym, kredytowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym, inwestycyjnym lub płatniczym;
- 7) aukcja publiczna – sposób zawarcia umowy polegającą na składaniu organizatorowi aukcji w ramach przejrzystej procedury konkurencyjnych ofert przez konsumentów, którzy w niej fizycznie uczestniczą lub mogą uczestniczyć, i w której zwycięski oferent jest zobowiązany do zawarcia umowy.

Art. 3. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do umów:

- 1) dotyczących usług socjalnych, mieszkań socjalnych, opieki nad dziećmi, wsparcia dla rodzin i osób znajdujących się stale lub czasowo w potrzebie, w tym opieki długoterminowej;
- 2) dotyczących gier hazardowych;
- 3) zawieranych z przedsiębiorcą dokonującym częstych i regularnych objazdów, podczas których przedsiębiorca dostarcza środki spożywcze, napoje i inne artykuły, przeznaczone do bieżącego spożycia w gospodarstwach domowych, do miejsca zamieszkania, pobytu lub pracy konsumenta;

- 4) dotyczących przewozu osób i rzeczy, wykonywanego odpłatnie na podstawie umowy, z wyjątkiem art. 11 i art. 18;
- 5) zawieranych za pomocą automatów sprzedających lub zautomatyzowanych punktów sprzedaży;
- 6) zawieranych z operatorem w rozumieniu art. 2 pkt 27) lit. b) ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r. Nr 171, poz.1800, z późn. zm.³⁾) przy pomocy aparatów publicznych i dotyczących korzystania z nich lub zawieranych w celu wykonania jednego połączenia telefonicznego, internetowego lub faksowego przez konsumenta;
- 7) dotyczących usług zdrowotnych świadczonych przez pracowników służby zdrowia pacjentom w celu oceny, utrzymania lub poprawy ich stanu zdrowia, łącznie z przepisywaniem, wydawaniem i udostępnianiem produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, bez względu na to, czy są one oferowane za pośrednictwem placówek opieki zdrowotnej”;
- 8) o imprezę turystyczną, o których mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.⁴⁾);
- 9) o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o timeshare (Dz. U. Nr 230, poz. 1370);
- 10) zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, o wartości przedmiotu umowy do równowartości 10 EUR przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym zawarto umowę.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się do sprzedaży egzekucyjnej oraz sprzedaży dokonywanej w postępowaniu upadłościowym w związku z likwidacją masy upadłości.

---

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 170, poz. 1217, Nr 220, poz. 1600, Nr 235, poz. 1700 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 23, poz. 137, Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 556, z 2008 r. Nr 17, poz. 101 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 11, poz. 59, Nr 18, poz. 97 i Nr 85, poz. 716, z 2010 r. Nr 81, poz. 530, Nr 86, poz. 554, Nr 106, poz. 675, Nr 182, poz. 1228, Nr 219, poz. 1443, Nr 229, poz. 1499 i Nr 238, poz. 1578, z 2011 r. Nr 102, poz. 586 i 587, Nr 134, poz. 779, Nr 153, poz. 903, Nr 171, poz. 1016, Nr 233, poz. 1381 i Nr 234, poz. 1390 oraz z 2012 r. poz. 908, 1203 i 1256, 1445 i 1529.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, z 2010 r. Nr 106, poz. 672, z 2011 r. Nr 80, poz. 432, Nr 171, poz. 1016.

Art. 4. 1. Ustawy nie stosuje się do umów dotyczących ustanawiania, nabywania i przenoszenia własności nieruchomości lub praw do nieruchomości oraz do umów dotyczących najmu pomieszczeń mieszkalnych, z wyjątkiem przepisów rozdziału II, które stosuje się, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

2. Ustawy nie stosuje się do umów dotyczących usług finansowych, z wyjątkiem umów dotyczących usług finansowych zawieranych na odległość, do których stosuje się przepisy rozdziałów I i V.

Art. 5. 1. Spełnienie świadczenia niezamówionego przez konsumenta, o którym mowa w art. 9 pkt 6 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206), następuje na ryzyko przedsiębiorcy i nie nakłada na konsumenta żadnych zobowiązań.

2. Brak odpowiedzi konsumenta na niezamówione świadczenie nie stanowi zgody na zawarcie umowy.

Art. 6. Do umowy, na mocy której przedsiębiorca jest zobowiązany do przeniesienia własności rzeczy i wykonania usługi, stosuje się przepisy dotyczące umów zobowiązujących do przeniesienia własności.

Art. 7. Konsument nie może zrzec się praw przyznanych mu w ustawie. Postanowienia umów mniej korzystne dla konsumenta niż postanowienia ustawy są nieważne. Zamiast nich stosuje się przepisy ustawy.

Rozdział II

Ogólne obowiązki przedsiębiorcy w umowach zawieranych z konsumentami

Art. 8. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały o:

- 1) głównych cechach świadczenia, z uwzględnieniem przedmiotu świadczenia oraz sposobu porozumiewania się z konsumentem;
- 2) swoich danych identyfikujących, w szczególności o firmie, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą, i numerze, pod którym został zarejestrowany, adresie pocztowym, pod którym prowadzi przedsiębiorstwo i numerze telefonu przedsiębiorstwa;

- 3) łącznej cenie lub wynagrodzeniu za świadczenie wraz z podatkami, a gdy charakter przedmiotu świadczenia nie pozwala, rozsądnie oceniając, na wcześniejsze obliczenie ich wysokości – sposobie, w jaki będą one obliczane, a także opłatach za dostarczenie, usługi pocztowe oraz jakichkolwiek innych kosztach, a gdy nie można ustalić wysokości tych opłat - obowiązku ich uiszczenia; w razie zawarcia umowy na czas nieoznaczony lub umowy obejmującej prenumeratę przedsiębiorca ma obowiązek podania łącznej ceny lub wynagrodzenia obejmującego wszystkie płatności za okres rozliczeniowy, a także wszystkich kosztów, które konsument jest zobowiązany zapłacić;
- 4) sposobie i terminie spełnienia świadczenia przez przedsiębiorcę oraz stosowanej przez przedsiębiorcę procedurze rozpatrywania reklamacji;
- 5) przewidzianej przez prawo odpowiedzialności przedsiębiorcy za jakość świadczenia;
- 6) treści usług posprzedażnych i gwarancji, o ile takie są oferowane;
- 7) czasie trwania umowy lub - gdy umowa zawarta jest na czas nieoznaczony lub ma ulegać automatycznemu przedłużeniu – o sposobie i przesłankach wypowiedzenia umowy.

Art. 9. Jeżeli ma to zastosowanie sprzedawca ma obowiązek poinformować dodatkowo o:

- 1) funkcjonalności treści cyfrowych oraz mających zastosowanie technicznych środków ich ochrony;
- 2) mających znaczenie interoperacyjności treści cyfrowych ze sprzętem komputerowym i oprogramowaniem.

Art. 10. Do drobnych umów życia codziennego wykonywanych natychmiast po ich zawarciu art. 8 i art. 9 nie ma zastosowania.

Art. 11. 1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy z konsumentem przedsiębiorca ma obowiązek uzyskać wyraźną zgodę konsumenta na każdą dodatkową płatność wykraczającą poza uzgodnione wynagrodzenie za główne obowiązki umowne przedsiębiorcy.

2. Jeżeli przedsiębiorca nie otrzymał wyraźnej zgody konsumenta, lecz założył jej istnienie przez zastosowanie domyślnych opcji, które konsument musi odrzucić w celu uniknięcia dodatkowej płatności, to konsument ma prawo do zwrotu uiszczonej płatności.

Art. 12. Jeżeli przedsiębiorca dysponuje numerem telefonu przeznaczonym do kontaktowania się z nim w sprawie zawartej umowy, konsument nie jest zobowiązany do zapłaty za takie połączenie opłaty wyższej niż za zwykle połączenie telefoniczne. Przepis ten pozostaje bez uszczerbku dla prawa dostawcy usług w rozumieniu art.2 pkt 27) lit. a) ustawy

z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r. Nr 171, poz.1800, z późn. zm.) do pobierania opłat za te połączenia.

Rozdział III

Obowiązki informacyjne w umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość

Art. 13. 1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały o:

- 1) głównych cechach świadczenia z uwzględnieniem przedmiotu świadczenia oraz sposobu porozumiewania się z konsumentem;
- 2) swoich danych identyfikujących, w szczególności o firmie, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą, a także numerze, pod którym został zarejestrowany;
- 3) adresie pocztowym przedsiębiorstwa, numerze telefonu lub faksu oraz adresie poczty elektronicznej, pod którymi konsument może szybko i efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą;
- 4) adresie pocztowym, pod którym konsument może składać reklamacje, jeżeli jest inny niż adres, o którym mowa w pkt 3;
- 5) łącznej cenie lub wynagrodzeniu za świadczenie wraz z podatkami, a gdy charakter przedmiotu świadczenia nie pozwala, rozsądnie oceniając, na wcześniejsze obliczenie ich wysokości – sposobie, w jaki będą one obliczane, a także opłatach za transport, dostarczenie, usługi pocztowe oraz innych kosztach, a gdy nie można ustalić wysokości tych opłat - o obowiązku ich uiszczenia; w razie zawarcia umowy na czas nieoznaczony lub umowy obejmującej prenumeratę przedsiębiorca ma obowiązek podania łącznej ceny lub wynagrodzenia obejmującego wszystkie płatności za okres rozliczeniowy, a także wszystkich kosztów, które konsument jest zobowiązany zapłacić;
- 6) kosztach korzystania ze środka porozumiewania się na odległość w celu zawarcia umowy, w przypadku gdy są wyższe niż stosowane zwykle za korzystanie z tego środka porozumiewania się;
- 7) sposobie i terminie zapłaty;
- 8) sposobie i terminie spełnienia świadczenia przez przedsiębiorcę oraz stosowanej przez przedsiębiorcę procedurze rozpatrywania reklamacji;

- 9) trybie, terminie i sposobie wykonania prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 27, a także wzorze formularza odstąpienia od umowy, zawartym w załączniku 2 do ustawy;
- 10) kosztach zwrotu rzeczy w przypadku odstąpienia od umowy, które ponosi konsument; w odniesieniu do umów zawieranych na odległość - kosztach zwrotu rzeczy, jeżeli ze względu na swój charakter rzeczy te nie mogą zostać w zwykłym trybie odesłane pocztą;
- 11) obowiązku zapłaty przez konsumenta poniesionych przez przedsiębiorcę uzasadnionych kosztów zgodnie z art. 35, jeżeli konsument odstąpi od umowy po zgłoszeniu żądania zgodnie z art. 16 ust. 3 i art. 22 ust. 2;”
- 12) braku prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 38 lub okolicznościach, w których konsument traci prawo do odstąpienia od umowy;
- 13) obowiązku przedsiębiorcy dostarczenia rzeczy bez wad;
- 14) istnieniu i treści gwarancji i usług posprzedażnych oraz sposobie ich realizacji;
- 15) kodeksie dobrych praktyk w rozumieniu ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz sposobie zapoznania się z nim;
- 16) czasie trwania umowy lub o sposobie i przesłankach wypowiedzenia umowy - jeżeli umowa jest zawarta na czas nieoznaczony lub jeżeli ma ulegać automatycznemu przedłużeniu;
- 17) minimalnym czasie trwania zobowiązań konsumenta wynikających z umowy;
- 18) wysokości i sposobie złożenia kaucji lub udzielenia innych gwarancji finansowych, które konsument jest zobowiązany spełnić na żądanie przedsiębiorcy;
- 19) funkcjonalności treści cyfrowych oraz technicznych środkach ich ochrony;
- 20) mających znaczenie interoperacyjności treści cyfrowych ze sprzętem komputerowym i oprogramowaniem, o których przedsiębiorca wie lub powinien wiedzieć;
- 21) możliwości skorzystania z pozasądowych sposobów rozpatrywania reklamacji i dochodzenia roszczeń oraz zasadach dostępu do tych procedur.

2. Jeżeli umowa jest zawierana w imieniu innego przedsiębiorcy, należy podać dane identyfikujące tego przedsiębiorcę, o których mowa w ust. 1 pkt 2 - 4.

3. W przypadku aukcji publicznej informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 3 i 4, mogą być zastąpione informacjami dotyczącymi organizatora aukcji.

Art. 14. Informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 9 - pkt 11, można udzielić za pomocą wzoru pouczenia o odstąpieniu od umowy stanowiącego załącznik 1 do ustawy. Przedsiębiorca, który doręczy konsumentowi prawidłowo wypełnione pouczenie, spełnia obowiązki informacyjne określone w art. 13 ust. 1 pkt 9 - pkt 11.

Art. 15. 1. W przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca ma obowiązek udzielić konsumentowi informacji, o których mowa w art. 13, utrwalonych na papierze lub, jeżeli konsument wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku. Informacje powinny być czytelne i wyrażone prostym językiem.

2. W przypadku umów zawieranych na odległość przedsiębiorca ma obowiązek udzielić informacji, o których mowa w art. 13, w sposób odpowiadający rodzajowi użytego środka porozumiewania się na odległość. Informacje powinny być czytelne i wyrażone prostym językiem.

Art. 16. Przedsiębiorca jest zobowiązany wydać konsumentowi dokument umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub potwierdzenie jej zawarcia, obejmujące informacje, o których mowa w art. 13, utrwalone na papierze, lub za zgodą konsumenta, na innym trwałym nośniku.

2. Przedsiębiorca potwierdza konsumentowi otrzymanie zgody na dostarczenie treści cyfrowych w okolicznościach powodujących utratę prawa odstąpienia od umowy.

3. Jeżeli na wyraźne żądanie konsumenta wykonywanie usługi albo dostarczanie wody, gazu, energii elektrycznej, gdy nie są one dostarczane w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub energii cieplnej ma się rozpocząć przed upływem terminu do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, przedsiębiorca wymaga od konsumenta złożenia wyraźnego oświadczenia zawierającego takie żądanie na trwałym nośniku.

Art. 17. W przypadku zawarcia umowy poza lokalem przedsiębiorstwa, gdy ustalone w umowie wynagrodzenie nie przekracza równowartości kwoty 200 euro, przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym zawarto umowę, konsument zażądał wykonania usługi przez przedsiębiorcę w celu naprawy lub konserwacji, a przedsiębiorca i konsument natychmiast wykonują swoje zobowiązania, przedsiębiorca jest zobowiązany:

1) udzielić konsumentowi informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 i 3, oraz informacji dotyczących wynagrodzenia i sposobu, w jaki ma być obliczane;

- 2) przedstawić łączny kosztorys utrwalony na papierze lub, za zgodą konsumenta, na innym trwałym nośniku;
- 3) udzielić informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, pkt 9 i pkt 12, z tym że jeżeli konsument wyrazi na to zgodę, nie muszą być one utrwalone na papierze lub innym trwałym nośniku.

Art. 18. 1. Jeżeli umowa zawierana na odległość, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, nakłada na konsumenta obowiązek zapłaty, przedsiębiorca ma obowiązek dostarczyć konsumentowi w sposób jasny i widoczny, bezpośrednio przed złożeniem przez konsumenta zamówienia, informacji, o których mowa art. 13 ust. 1 pkt 1, pkt 5, pkt 16 i pkt 17.

2. Przedsiębiorca zapewnia, aby konsument w momencie składania zamówienia wyraźnie potwierdził, że wie, że zamówienie pociąga za sobą obowiązek zapłaty.

3. Jeżeli do złożenia zamówienia używa się przycisku lub podobnej funkcji, muszą być one oznaczone w łatwo czytelny sposób słowami „zamówienie z obowiązkiem zapłaty” lub innego równoważnego jednoznacznego sformułowania.

4. Jeżeli przedsiębiorca nie spełnia wymagań określonych w ust. 2, umowa nie zostaje zawarta.

Art. 19. Na stronach internetowych służących do prowadzenia handlu elektronicznego wskazuje się w sposób wyraźny, najpóźniej na początku składania zamówienia, jasne i czytelne informacje o ograniczeniach dotyczących dostarczania oraz akceptowanych sposobach płatności.

Art. 20. Jeżeli właściwości techniczne użytego środka porozumiewania się na odległość ograniczają rozmiar możliwych do przekazania informacji lub czas na ich przedstawienie, przedsiębiorca ma obowiązek przekazać konsumentowi przed zawarciem umowy co najmniej informacje dotyczące głównych cech świadczenia przedsiębiorcy, oznaczenia przedsiębiorcy, łącznej ceny lub wynagrodzenia, prawa odstąpienia od umowy, czasu trwania umowy, a jeżeli umowa została zawarta na czas nieoznaczony – sposobu i przesłanek jej wypowiedzenia. Przedsiębiorca ma obowiązek przekazać konsumentowi pozostałe informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1, zgodnie z art. 15.

Art. 21. 1. Jeżeli przedsiębiorca kontaktuje się z konsumentem przez telefon w celu zawarcia umowy na odległość, ma obowiązek na początku rozmowy poinformować

konsumenta o tym celu, a ponadto podać identyfikujące go dane oraz dane identyfikujące osobę, w imieniu której telefonuje.

2. Jeżeli przedsiębiorca proponuje konsumentowi zawarcie umowy przez telefon, ma obowiązek potwierdzić treść proponowanej umowy utrwaloną na papierze lub innym trwałym nośniku. Oświadczenie konsumenta o zawarciu umowy jest skuteczne, jeżeli zostało utrwalone na papierze lub innym trwałym nośniku po otrzymaniu potwierdzenia od przedsiębiorcy.

Art. 22. 1. Przedsiębiorca ma obowiązek przekazać konsumentowi potwierdzenie zawarcia umowy na odległość na trwałym nośniku w rozsądnym czasie po jej zawarciu, najpóźniej w chwili dostarczenia rzeczy lub przed rozpoczęciem świadczenia usługi. Potwierdzenie obejmuje:

- 1) informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1, chyba że przedsiębiorca dostarczył konsumentowi te informacje na trwałym nośniku przed zawarciem umowy;
- 2) informację o udzielonej przez konsumenta zgodzie na dostarczenie treści cyfrowych w okolicznościach powodujących utratę prawa odstąpienia od umowy.

2. Jeżeli na wyraźne żądanie konsumenta wykonywanie usługi albo dostarczanie wody, gazu, energii elektrycznej, gdy nie są one dostarczane w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub energii cieplnej ma się rozpocząć przed upływem terminu do odstąpienia od umowy, przedsiębiorca wymaga od konsumenta złożenia wyraźnego oświadczenia zawierającego takie żądanie.

Art. 23. Informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1, stanowią integralną część umowy zawieranej na odległość albo poza lokalem przedsiębiorstwa i mogą być zmienione jedynie za wyraźnym porozumieniem stron.

Art. 24. Jeżeli przedsiębiorca nie spełnił obowiązków informacyjnych dotyczących opłat dodatkowych lub innych kosztów, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 5, lub kosztów zwrotu rzeczy, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 10, konsument nie ponosi tych opłat i kosztów.

Art. 25. Ciężar dowodu spełnienia obowiązków informacyjnych określonych w art. 13 spoczywa na przedsiębiorcy.

Art. 26. 1. Przepisy dotyczące obowiązków informacyjnych przewidziane w niniejszym rozdziale nie uchybiają przepisom ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278, z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr

227, poz. 1367 i Nr 228, poz. 1368) oraz ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz. 1204, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1371, z 2009 r. Nr 201, poz. 1540, z 2011 r. Nr 85, poz. 459 i Nr 134, poz. 779 oraz z 2012 r. poz. 1445).

2. W razie rozbieżności między art. 13 – art. 24 a przepisami ustaw, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Rozdział IV

Prawo odstąpienia od umowy

Art. 27. Konsument, który zawarł umowę na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa, może w terminie czternastu dni odstąpić od niej bez podawania przyczyny i bez ponoszenia kosztów, z wyjątkiem kosztów określonych art. 33, art. 34 ust. 2 i art. 35.

Art. 28. Termin do odstąpienia od umowy rozpoczyna się:

- 1) dla umowy, w wykonaniu której przedsiębiorca wydaje rzecz, będąc zobowiązany do przeniesienia jej własności – od objęcia rzeczy w posiadanie przez konsumenta lub wskazaną przez niego osobę trzecią inną niż przewoźnik, w przypadku umowy, która:
  - a) obejmuje wiele rzeczy, które są dostarczane osobno, partiami lub w częściach – termin rozpoczyna się od objęcia w posiadanie ostatniej rzeczy, partii lub części,
  - b) polega na regularnym dostarczaniu rzeczy przez czas oznaczony – termin rozpoczyna się od objęcia w posiadanie pierwszej z rzeczy;
- 2) dla pozostałych umów - od dnia zawarcia umowy.

Art. 29. 1. Jeżeli konsument nie został poinformowany przez przedsiębiorcę o prawie odstąpienia od umowy, prawo do odstąpienia od umowy wygasa po 12 miesiącach od upływu czternastodniowego terminu określonego w art. 27.

2. Jeżeli konsument został poinformowany przez przedsiębiorcę o prawie odstąpienia od umowy przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, termin do odstąpienia od umowy upływa po 14 dniach od udzielenia konsumentowi informacji o tym prawie.

Art. 30. 1. Konsument może odstąpić od umowy, składając przedsiębiorcy oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Oświadczenie można złożyć na formularzu, stanowiącym załącznik nr 2.

2. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane.

3. Jeżeli przedsiębiorca zapewnia możliwość złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy drogą elektroniczną, konsument może także odstąpić od umowy:

- 1) za pomocą elektronicznego wzoru formularza odstąpienia od umowy, o którym mowa w załączniku nr 2 do ustawy,
- 2) przez złożenie oświadczenia na stronie internetowej przedsiębiorcy.

4. Przedsiębiorca ma obowiązek niezwłocznie przesłać konsumentowi na trwałym nośniku potwierdzenie otrzymania oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

Art. 31. 1. W przypadku odstąpienia od umowy zawartej na odległość lub umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa wygasają obowiązki spełnienia świadczeń przez strony.

2. Jeżeli konsument złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy zanim przedsiębiorca przyjął jego ofertę, oferta przestaje wiązać.

Art. 32. 1. Przedsiębiorca ma obowiązek niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od otrzymania oświadczenia konsumenta o odstąpieniu od umowy, zwrócić konsumentowi wszystkie dokonane przez niego płatności, w tym koszty dostarczenia.

2. Przedsiębiorca dokonuje zwrotu płatności przy użyciu takiego samego sposobu zapłaty, jakiego użył konsument, chyba że konsument wyraźnie zgodził się na inny sposób zwrotu, który nie wiąże się dla niego z żadnymi kosztami.

3. Jeżeli przedsiębiorca nie zaproponował, że sam odbierze rzecz od konsumenta, może wstrzymać się ze zwrotem płatności otrzymanych od konsumenta do chwili otrzymania rzeczy z powrotem lub dostarczenia przez konsumenta dowodu jej odesłania, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej.

Art. 33. Jeżeli konsument wybrał sposób dostarczenia rzeczy inny niż najtańszy zwykły sposób dostarczenia oferowany przez przedsiębiorcę, przedsiębiorca nie jest zobowiązany do zwrotu konsumentowi poniesionych przez niego dodatkowych kosztów.

Art. 34. 1. Konsument ma obowiązek zwrócić rzecz przedsiębiorcy lub przekazać ją osobie upoważnionej przez przedsiębiorcę do odbioru niezwłocznie, jednak nie później niż 14 dni od dnia, w którym odstąpił od umowy, chyba że przedsiębiorca zaproponował, że sam odbierze rzecz. Do zachowania terminu wystarczy odesłanie rzeczy przed jego upływem.

2. Konsument ponosi tylko bezpośrednie koszty zwrotu rzeczy, chyba że przedsiębiorca zgodził się je ponieść lub nie poinformował konsumenta o konieczności poniesienia tych kosztów.

3. Jeżeli umowę zawarto poza lokalem przedsiębiorstwa a rzecz dostarczono konsumentowi, przedsiębiorca jest zobowiązany do odebrania rzeczy na swój koszt, gdy ze względu na charakter rzeczy nie można jej odesłać w zwykły sposób pocztą.

4. Konsument ponosi odpowiedzialność za zmniejszenie wartości rzeczy będące wynikiem korzystania z niej w sposób inny niż konieczny do stwierdzenia charakteru, cech i funkcjonowania rzeczy, chyba że przedsiębiorca nie poinformował konsumenta o prawie odstąpienia od umowy.

Art. 35. 1. Jeżeli konsument wykonuje prawo odstąpienia od umowy po zgłoszeniu żądania zgodnie z art. 16 ust. 3 i art. 22 ust. 2, ma obowiązek zapłaty za świadczenia spełnione do chwili odstąpienia od umowy.

2. Kwotę zapłaty oblicza się proporcjonalnie do zakresu spełnionego świadczenia, z uwzględnieniem uzgodnionej w umowie ceny lub wynagrodzenia. Jeżeli cena lub wynagrodzenie są nadmierne, podstawą obliczenia tej kwoty jest wartość rynkowa spełnionego świadczenia.

Art. 36. Konsument nie ponosi kosztów:

- 1) świadczenia usług, dostarczania wody, gazu lub energii elektrycznej w przypadku, gdy nie są one oferowane w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub energii cieplnej, w całości lub w części, za czas do odstąpienia od umowy, jeżeli:
  - a) przedsiębiorca nie poinformował konsumenta o prawie odstąpienia od umowy i skutkach jego wykonania zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 9 lub
  - b) konsument nie żądał spełniania świadczenia przed upływem terminu do odstąpienia od umowy zgodnie z art. 16 ust. 3 i art. 22 ust. 2;
- 2) dostarczania treści cyfrowych, które nie są zapisane na nośniku materialnym, jeżeli:
  - a) konsument nie wyraził zgody na spełnienie świadczenia przed upływem terminu do odstąpienia od umowy, lub
  - b) konsument nie został poinformowany o utracie przysługującego mu prawa odstąpienia od umowy w chwili udzielania takiej zgody; lub
  - c) przedsiębiorca nie dostarczył potwierdzenia zgodnie z art. 16 ust. 1 i art. 22 ust. 1.

Art. 37. 1. W chwili odstąpienia przez konsumenta od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa wygasają powiązane z nią umowy dodatkowe zawarte przez konsumenta, jeżeli na ich podstawie świadczenie jest spełniane przez przedsiębiorcę lub osobę trzecią na podstawie porozumienia z przedsiębiorcą. Konsument nie ponosi kosztów związanych z wygaśnięciem tych umów, z wyjątkiem kosztów określonych w art. 33, art. 34 ust. 2 i art. 35.

2. Jeżeli umowa dodatkowa została zawarta z osobą trzecią, przedsiębiorca informuje tę osobę o odstąpieniu przez konsumenta od umowy.

Art. 38. Prawo odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość nie przysługuje konsumentowi w odniesieniu do:

- 1) umowy o świadczenie usług, jeżeli przedsiębiorca wykonał w pełni usługę za zgodą konsumenta, który został poinformowany przed rozpoczęciem świadczenia, że po spełnieniu świadczenia przez przedsiębiorcę utraci prawo odstąpienia od umowy;
- 2) umowy, w której cena lub wynagrodzenie zależy od wahań na rynku finansowym, nad którymi przedsiębiorca nie sprawuje kontroli, i które mogą wystąpić przed upływem terminu do odstąpienia od umowy;
- 3) umowy, w której przedmiotem świadczenia jest rzecz nieprefabrykowana, wyprodukowana według specyfikacji konsumenta lub służąca zaspokojeniu jego zindywidualizowanych potrzeb;
- 4) umowy, w której przedmiotem świadczenia jest rzecz ulegająca szybkiemu zepsuciu lub mająca krótki termin przydatności do użycia;
- 5) umowy, w której przedmiotem świadczenia jest rzecz dostarczana w zapieczętowanym opakowaniu, której po otwarciu opakowania nie można zwrócić ze względu na ochronę zdrowia lub ze względów higienicznych, jeżeli opakowanie zostało otwarte po dostarczeniu;
- 6) umowy, w której przedmiotem świadczenia są rzeczy, które po dostarczeniu, ze względu na swój charakter, zostają nierozłącznie połączone z innymi rzeczami;
- 7) umowy, w której przedmiotem świadczenia są napoje alkoholowe, których cena została uzgodniona przy zawarciu umowy sprzedaży, a których dostarczenie może nastąpić dopiero po upływie 30 dni i których wartość zależy od wahań na rynku, nad którymi przedsiębiorca nie ma kontroli;
- 8) umowy, w której konsument żądał, aby przedsiębiorca do niego przyjechał w celu dokonania pilnej naprawy lub konserwacji. Jeżeli przedsiębiorca świadczy dodatkowo

- inne usługi niż te, których wykonania konsument żądał, lub dostarcza rzeczy inne niż części zamienne niezbędne do wykonania naprawy lub konserwacji, prawo odstąpienia od umowy przysługuje konsumentowi w odniesieniu do dodatkowych usług lub rzeczy;
- 9) umowy, w której przedmiotem świadczenia są nagrania dźwiękowe lub wizualne albo programy komputerowe dostarczane w zapieczętowanym opakowaniu, jeżeli opakowanie zostało otwarte po dostarczeniu;
  - 10) umowy o dostarczanie gazet, periodyków lub czasopism, z wyjątkiem umowy o prenumeratę;
  - 11) umowy zawartej na aukcji publicznej;
  - 12) umowy najmu budynku lub lokalu do celów innych niż mieszkalne, przewozu rzeczy, najmu samochodów, gastronomii, usług związanych z wypoczynkiem, jeżeli w umowie oznaczono dzień lub okres świadczenia usługi;
  - 13) umowy o dostarczanie treści cyfrowych, które nie są zapisane na nośniku materialnym, jeżeli spełnianie świadczenia rozpoczęło się za wyraźną zgodą konsumenta przed upływem terminu do odstąpienia od umowy i po poinformowaniu go przez przedsiębiorcę o utracie prawa odstąpienia od umowy.

Rozdział V

Umowy o świadczenie usług finansowych zawierane na odległość

Art. 39. 1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy z konsumentem przedsiębiorca jest obowiązany poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały, wskazujący na zamiar zawarcia umowy i odpowiadający rodzajowi użytego środka porozumiewania się na odległość o:

- 1) imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą przedsiębiorcy, a także numerze, pod którym przedsiębiorca został zarejestrowany, a w przypadku gdy działalność przedsiębiorcy wymaga uzyskania zezwolenia - danych dotyczących instytucji udzielającej zezwolenia;
- 2) imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiciela przedsiębiorcy, o ile taki występuje;
- 3) imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) podmiotu innego niż przedsiębiorca świadczący usługi finansowe na odległość, w tym operatora środków

porozumiewania się na odległość, oraz charakterze, w jakim podmiot ten występuje wobec konsumenta i tego przedsiębiorcy;

- 4) istotnych właściwościach świadczenia i jego przedmiotu;
- 5) cenie lub wynagrodzeniu obejmujących wszystkie ich składniki, w tym opłaty i podatki, a w przypadku niemożności określenia dokładnej ceny lub wynagrodzenia - podstawie obliczenia ceny lub wynagrodzenia umożliwiającej konsumentowi dokonanie ich weryfikacji;
- 6) ryzyku związanym z usługą finansową, jeżeli wynika ono z jej szczególnych cech lub charakteru czynności, które mają być wykonane lub jeżeli cena bądź wynagrodzenie zależą wyłącznie od ruchu cen na rynku finansowym;
- 7) zasadach zapłaty ceny lub wynagrodzenia;
- 8) kosztach oraz terminie i sposobie świadczenia usługi;
- 9) prawie oraz sposobie odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 40 ust. 1 i ust. 2, albo wskazaniu, że prawo takie nie przysługuje, oraz wysokości ceny lub wynagrodzenia, które konsument jest obowiązany zapłacić w przypadku określonym w art. 40 ust. 5;
- 10) dodatkowych kosztach ponoszonych przez konsumenta wynikających z korzystania ze środków porozumiewania się na odległość, jeżeli mogą one wystąpić;
- 11) terminie, w jakim oferta lub informacja o cenie albo wynagrodzeniu mają charakter wiążący;
- 12) minimalnym okresie, na jaki ma być zawarta umowa o świadczenia ciągłe lub okresowe;
- 13) miejscu i sposobie składania reklamacji;
- 14) możliwości pozasądowego rozstrzygnięcia sporów wynikających z umowy;
- 15) prawie wypowiedzenia umowy, o którym mowa w art. 42, oraz skutkach tego wypowiedzenia, w tym o karach umownych;
- 16) istnieniu funduszu gwarancyjnego lub innych systemów gwarancyjnych, jeżeli takie istnieją;
- 17) języku stosowanym w relacjach przedsiębiorcy z konsumentem;
- 18) prawie właściwym państwa, które stanowi podstawę stosunków przedsiębiorcy z konsumentem przed zawarciem umowy na odległość oraz prawie właściwym do zawarcia i wykonania umowy;
- 19) sądzie właściwym do rozstrzygnięcia sporów związanych z wykonywaniem umowy;
- 20) żądaniu od konsumenta oświadczenia o poddaniu się egzekucji, stanowiącego podstawę do wystawienia przez bank bankowego tytułu egzekucyjnego stosownie do przepisów

ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 1376, 1385 i 1529).

2. W wypadku przekazywania konsumentowi informacji w formie głosowych komunikatów telefonicznych nie stosuje się przepisów ust. 1 pkt 6 - 8 oraz pkt 10 - 20, jeżeli konsument udzieli na to wyraźnej zgody. Przedsiębiorca jest obowiązany zamieścić w komunikacie informację o prawie konsumenta do żądania przedstawienia pozostałych informacji, o których mowa w ust. 1, oraz o sposobie uzyskania tych informacji.

3. Przedsiębiorca jest obowiązany do przekazania konsumentowi informacji, o których mowa w ust. 1, utrwalonych na papierze lub innym trwałym nośniku dostępnym dla konsumenta, przed zawarciem umowy, a gdy umowa jest na życzenie konsumenta zawierana z zastosowaniem środka porozumiewania się na odległość, który na to nie pozwala – niezwłocznie po jej zawarciu.

4. W czasie trwania umowy konsument ma prawo żądać potwierdzenia jej treści na piśmie. Konsument ma także prawo żądać zmiany środka porozumiewania się na odległość, chyba że stosowanie takiego środka nie jest przewidziane w umowie lub nie odpowiada on charakterowi świadczonej usługi.

5. Obowiązek określony w ust. 1 nie dotyczy jednorazowych świadczeń, które same są spełniane przy użyciu środków porozumiewania się na odległość i za które rachunek wystawia osoba fizyczna lub prawna, która w ramach swojego przedsiębiorstwa udostępnia co najmniej jeden środek porozumiewania się na odległość dostępny dla konsumenta i przedsiębiorcy (operator środków porozumiewania się), z wyjątkiem jednak informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1).

6. Obowiązek określony w ust. 1 nie dotyczy poszczególnych czynności (umów szczegółowych) wynikających z umowy (umowy ramowej).

7. W wypadku wykonywania poszczególnych czynności o tym samym charakterze pomiędzy tymi samymi stronami, jeżeli czynności te nie wynikają z wcześniej zawartej umowy (umowy ramowej), obowiązek określony w ust. 1 dotyczy tylko pierwszej z tych czynności. Jeżeli w ciągu roku od dnia wykonania pierwszej czynności nie wykonano żadnej czynności o tym samym charakterze pomiędzy tymi samymi stronami, to do pierwszej czynności wykonanej po tym czasie stosuje się ust. 1.

8. Obowiązek określony w ust. 1 uważa się za spełniony, jeżeli przedsiębiorca przekazał konsumentowi informacje zgodnie ze wzorem określonym w formularzu informacyjnym, o którym mowa odpowiednio w art. 14 lub art. 19 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie

konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, Nr 165, poz. 984 i Nr 201, poz. 1181 oraz z 2012 r. poz. 1193).

Art. 40. 1 Posłużenie się telefonem, wizjofonem, telefaksem, pocztą elektroniczną, automatycznym urządzeniem wywołującym lub innym środkiem komunikacji elektronicznej w celu złożenia propozycji zawarcia umowy może nastąpić wyłącznie za uprzednią zgodą konsumenta.

2. Posłużenie się środkami, o których mowa w ust.1, w celu złożenia propozycji zawarcia umowy nie może odbywać się na koszt konsumenta.

Art. 41. 1. Konsument, który zawarł na odległość umowę o usługi finansowe, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie, w terminie czternastu dni od dnia zawarcia umowy lub od dnia potwierdzenia informacji, o którym mowa w art. 39 ust. 3, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane. Konsument nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem, z wyjątkiem kosztów, o których mowa w ust. 5.

2. W wypadku umów ubezpieczenia termin, w którym konsument może odstąpić od umowy, wynosi trzydzieści dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia potwierdzenia informacji, o którym mowa w art. 39 ust. 3, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane.

3. W wypadku odstąpienia od umowy, umowa jest uważana za niezawartą, a konsument jest zwolniony z wszelkich zobowiązań. To, co strony świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu, w terminie trzydziestu dni:

- 1) od odstąpienia od umowy - w przypadku świadczeń konsumenta albo
- 2) od otrzymania oświadczenia o odstąpieniu od umowy - w przypadku świadczeń przedsiębiorcy.

5. W wypadku rozpoczętego za zgodą konsumenta świadczenia usług przed upływem terminów, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2, przedsiębiorca może żądać zapłaty ceny lub wynagrodzenia za usługę rzeczywiście wykonaną.

6. Przedsiębiorca nie może żądać zapłaty, o której mowa w ust. 5, jeżeli rozpoczął świadczenie usług bez zgody konsumenta, a także jeżeli nie wskazał, zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 9, wysokości ceny lub wynagrodzenia, które konsument jest obowiązany zapłacić w wypadku, o którym mowa w ust. 5.

7. Prawo do odstąpienia od umowy nie przysługuje konsumentowi w wypadkach:

- 1) umów całkowicie wykonanych na żądanie konsumenta przed upływem terminów, o których mowa w ust. 1 i 2;
- 2) umów dotyczących instrumentów rynku pieniężnego, zbywalnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania, sprzedaży papierów wartościowych z zobowiązaniem do ich odkupu oraz terminowych operacji finansowych; przez terminowe operacje finansowe rozumie się operacje, w których ustalono cenę, kurs, stopę procentową lub indeks, a w szczególności nabywanie walut, papierów wartościowych, złota lub innych metali szlachetnych, towarów lub praw, w tym umowy obliczone tylko na różnicę cen, opcje i prawa pochodne, zawarte na umówioną datę lub umówiony termin, w obrocie rynkowym;
- 3) umów ubezpieczenia dotyczących podróży i bagażu lub innych podobnych, jeżeli zawarte zostały na okres krótszy niż trzydzieści dni.

8. Jeżeli do umowy jest dołączona kolejna umowa zawarta na odległość dotycząca usług świadczonych przez przedsiębiorcę lub podmiot inny niż przedsiębiorca na podstawie porozumienia pomiędzy tym podmiotem a przedsiębiorcą, odstąpienie od umowy zawartej na odległość dotyczącej usług finansowych jest skuteczne także wobec tej kolejnej umowy.

Art. 42. Jeżeli przedsiębiorca nie dopełni obowiązków określonych w art. 39 ust. 1-3, konsument ma prawo odstąpić od umowy w każdym czasie bez konieczności ponoszenia kosztów należnych przedsiębiorcy.

Art. 43. Jeżeli czas trwania umowy nie jest oznaczony, każda ze stron może ją wypowiedzieć bez wskazania przyczyn, z zachowaniem terminu miesięcznego, chyba że strony zastrzegły krótszy termin wypowiedzenia.

Art. 44. 1. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do usług polegających na gromadzeniu środków pieniężnych i ich lokowaniu, z przeznaczeniem na wypłatę członkom otwartego funduszu emerytalnego lub uczestnikom pracowniczego funduszu emerytalnego po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 189,

z późn. zm.⁵⁾) i ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1207, z późn. zm.⁶⁾).

2. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa.

3. Przepisów art. 39 ust. 1 pkt 1 - 4, 12 - 15, oraz 17i19 nie stosuje się do usług płatniczych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. Nr 199, poz. 1175, Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 855).

Rozdział VI

Przepisy zmieniające i przejściowe

Art. 45. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 22¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 22¹. § 1 Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

§ 2. Przepisy o ochronie konsumentów stosuje się również do osoby fizycznej, która dokonując czynności związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową, działa także w celu niezwiązanym z tą działalnością i cel ten przeważa.”;

2) w księdze trzeciej tytułu III przed art. 384 dodaje się art. 383¹ w brzmieniu:

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 127, poz. 858, Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 106, poz. 622, Nr 171, poz. 1016, Nr 187, poz. 1111, Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 596 i 1385.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 143, poz. 1202, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2008 r. Nr 220, poz. 1432, z 2010 r. Nr 18, poz. 98 oraz z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 171, poz. 1016.

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166, z 2007 r. Nr 80, poz. 538, Nr 82, poz. 557 i Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 116, poz. 731, Nr 163, poz. 1012, Nr 220, poz. 1425 i 1431 i Nr 228, poz. 1506, z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 79, poz. 662 i Nr 131, poz. 1075, z 2010 r. Nr 40, poz. 222 i Nr 155, poz. 1037 oraz z 2011 r. Nr 80, poz. 432, Nr 85, poz. 458 i Nr 230, poz. 1370.

„Art. 383¹. Przedsiębiorca nie może żądać od konsumenta opłaty za skorzystanie z określonego sposobu zapłaty przewyższającej poniesione przez siebie koszty w związku z tym sposobem zapłaty.“;

3) po art. 454 dodaje się art. 454¹ w brzmieniu:

„Art. 454¹. Jeżeli przedsiębiorca jest obowiązany przesłać rzecz konsumentowi do oznaczonego miejsca, miejsce to uważa się za miejsce spełnienia świadczenia. Zastrzeżenie przeciwne jest nieważne.“;

4) po art. 492 dodaje się art. 492¹ w brzmieniu:

„Art. 492¹. Jeżeli strona obowiązana do spełnienia świadczenia oświadczy, że świadczenia tego nie spełni, druga strona może odstąpić od umowy bez wyznaczenia terminu dodatkowego, także przed nadejściem oznaczonego terminu spełnienia świadczenia.“;

5) art. 494 otrzymuje brzmienie:

„Art. 494. §1. Strona, która odstępuje od umowy wzajemnej, obowiązana jest zwrócić drugiej stronie wszystko, co otrzymała od niej na mocy umowy, a druga strona obowiązana jest to przyjąć. Strona, która odstępuje od umowy, może żądać nie tylko zwrotu tego, co świadczyła, lecz również na zasadach ogólnych naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania.

§ 2. Zwrot świadczenia na rzecz konsumenta powinien nastąpić niezwłocznie.”;

6) uchyla się art. 535¹;

7) po art. 543 dodaje się art. 543¹ w brzmieniu:

„Art. 543¹. § 1. Jeżeli kupującym jest konsument, sprzedawca obowiązany jest niezwłocznie wydać rzecz kupującemu, nie później niż trzydzieści dni od dnia zawarcia umowy, chyba że umowa stanowi inaczej.

§ 2. W razie opóźnienia sprzedawcy kupujący może wyznaczyć dodatkowy termin do wydania rzeczy, a po jego bezskutecznym upływie może od umowy odstąpić. Przepisy art. 492¹ i art. 494 stosuje się.“;

8) art. 546 otrzymuje brzmienie:

„Art. 546. § 1. Sprzedawca obowiązany jest przed zawarciem umowy udzielić kupującemu potrzebnych wyjaśnień o stosunkach prawnych i faktycznych dotyczących rzeczy sprzedanej.

§ 2. Sprzedawca obowiązany jest wydać posiadane przez siebie dokumenty, które dotyczą rzeczy. Jeżeli treść takiego dokumentu dotyczy także innych rzeczy, sprzedawca

obowiązany jest wydać uwierzytelniony wyciąg z dokumentu. Ponadto, jeżeli jest to potrzebne do należytego korzystania z rzeczy zgodnie z jej przeznaczeniem, sprzedawca obowiązany jest załączyć instrukcję i udzielić wyjaśnień dotyczących sposobu korzystania z rzeczy.";

9) po art. 546 dodaje się art. 546¹ w brzmieniu:

„Art. 546¹. § 1. Jeżeli kupującym jest konsument, sprzedawca jest obowiązany udzielić mu przed zawarciem umowy jasnych, zrozumiałych i niewprowadzających w błąd informacji w języku polskim, wystarczających do prawidłowego i pełnego korzystania z rzeczy sprzedanej. W szczególności należy podać: rodzaj rzeczy, określenie jej producenta lub importera i kraj pochodzenia, znak bezpieczeństwa i znak zgodności wymagane przez odrębne przepisy, informacje o dopuszczeniu do obrotu w Rzeczypospolitej Polskiej oraz, stosownie do rodzaju rzeczy, określenie jego energochłonności, a także inne dane wskazane w odrębnych przepisach.

§ 2. Jeżeli rzecz jest sprzedawana w opakowaniu jednostkowym lub w zestawie, informacje, o których mowa w § 1, powinny znajdować się na rzeczy sprzedanej lub być z nią trwale połączone. W pozostałych przypadkach sprzedawca jest obowiązany umieścić w miejscu sprzedaży informację, która może być ograniczona do rodzaju rzeczy, jej głównej cechy użytkowej oraz wskazania producenta lub importera i kraju pochodzenia rzeczy.

§ 3. Sprzedawca jest obowiązany zapewnić w miejscu sprzedaży odpowiednie warunki techniczno-organizacyjne umożliwiające dokonanie wyboru rzeczy sprzedanej i sprawdzenie jej jakości, kompletności oraz funkcjonowania głównych mechanizmów i podstawowych podzespołów.

§ 4. Na żądanie kupującego sprzedawca jest obowiązany wyjaśnić znaczenie poszczególnych postanowień umowy.

§ 5. Sprzedawca jest obowiązany wydać kupującemu wraz z rzeczą sprzedaną wszystkie elementy jej wyposażenia oraz sporządzone w języku polskim instrukcje obsługi, konserwacji i inne dokumenty wymagane przez odrębne przepisy.”;

10) art. 548 otrzymuje brzmienie:

„Art. 548. § 1. Z chwilą wydania rzeczy sprzedanej przechodzą na kupującego korzyści i ciężary związane z rzeczą oraz niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy (przejście niebezpieczeństwa).

§ 2. Jeżeli strony zastrzegły inną chwilę przejścia korzyści i ciężarów, poczytuje się w razie wątpliwości, że niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy przechodzi na kupującego z tą samą chwilą.

§ 3. Jeżeli kupującym jest konsument, za wydanie kupującemu rzeczy sprzedanej uważa się jej powierzenie przez sprzedawcę przewoźnikowi, gdy sprzedawca nie miał wpływu na wybór przewoźnika przez kupującego.

§ 4. Jeżeli kupującym jest konsument, postanowienia umowy mniej korzystne dla kupującego są nieważne.“;

11) art. 555 otrzymuje brzmienie:

„Art. 555. Przepisy o sprzedaży rzeczy stosuje się odpowiednio do sprzedaży energii, praw, wody oraz do umów o dostarczanie treści cyfrowych“;

12) art. 556 otrzymuje brzmienie:

„Art. 556. Sprzedawca jest odpowiedzialny z tytułu rękojmi, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę fizyczną lub prawną.”;

13) po art. 556 dodaje się art. 556¹ - art. 556³ w brzmieniu:

„Art. 556¹. § 1. Wada fizyczna polega na niezgodności rzeczy sprzedanej z umową. W szczególności rzecz sprzedana jest niezgodna z umową, jeżeli:

- 1) nie ma właściwości, które rzecz tego rodzaju powinna mieć ze względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub z przeznaczenia,
- 2) nie ma właściwości, o których istnieniu sprzedawca zapewnił kupującego, w tym przedstawiając próbkę lub wzór,
- 3) nie nadaje się do celu, o którym kupujący poinformował sprzedawcę przy zawarciu umowy, a sprzedawca nie zgłosił zastrzeżenia co do takiego jej przeznaczenia,
- 4) została kupującemu wydana w stanie niezupełnym.

§ 2. Jeżeli kupującym jest konsument, na równi z zapewnieniem sprzedawcy traktuje się publiczne zapewnienia producenta lub jego przedstawiciela, osoby, która wprowadza rzecz do obrotu w zakresie swojej działalności gospodarczej, oraz osoby, która przez umieszczenie na rzeczy sprzedanej swojej nazwy, znaku towarowego lub innego oznaczenia odróżniającego przedstawia się jako producent.

§ 3. Rzecz sprzedana ma wadę także w razie nieprawidłowego jej zamontowania i uruchomienia, jeżeli czynności te zostały wykonane przez sprzedawcę lub osobę trzecią, za którą sprzedawca ponosi odpowiedzialność, albo przez kupującego, który postąpił według instrukcji otrzymanej od sprzedawcy.

Art. 556². Jeżeli kupującym jest konsument a wada została stwierdzona przed upływem roku od wydania rzeczy sprzedanej, domniemywa się, że wada lub jej przyczyna istniała w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego.

Art. 556³. Sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana stanowi własność osoby trzeciej albo jeżeli jest obciążona prawem osoby trzeciej; a także jeżeli ograniczenie w korzystaniu lub rozporządzaniu rzeczą wynika z decyzji lub orzeczenia właściwego organu. W razie sprzedaży prawa sprzedawca jest odpowiedzialny także za istnienie prawa (wada prawna).“;

14) art. 557 – art. 561 otrzymują brzmienie:

„Art. 557. § 1. Sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli kupujący wiedział o wadzie w chwili zawarcia umowy, a gdy przedmiotem sprzedaży są rzeczy oznaczone tylko co do gatunku albo rzeczy mające powstać w przyszłości - jeżeli kupujący wiedział o wadzie w chwili wydania rzeczy.

§ 2. Sprzedawca nie jest odpowiedzialny względem kupującego będącego konsumentem za to, że rzecz sprzedana nie ma właściwości wynikających z publicznych zapewnień, o których mowa w art. 556¹ § 2, jeżeli zapewnień tych nie znał ani, oceniając rozsądnie, nie mógł znać albo nie mogły one mieć wpływu na decyzję kupującego o zawarciu umowy sprzedaży, albo gdy ich treść została sprostowana przed zawarciem umowy sprzedaży.

Art. 558. § 1. Strony mogą odpowiedzialność z tytułu rękojmi rozszerzyć, ograniczyć lub wyłączyć. Jeżeli kupującym jest konsument, ograniczenie lub wyłączenie odpowiedzialności z tytułu rękojmi jest dopuszczalne tylko w wypadkach określonych w przepisach szczególnych.

§ 2. Wyłączenie lub ograniczenie odpowiedzialności z tytułu rękojmi jest bezskuteczne, jeżeli sprzedawca zataił podstępnie wadę przed kupującym.

Art. 559. Sprzedawca jest odpowiedzialny z tytułu rękojmi za wady fizyczne, które istniały w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego lub wynikły z przyczyny tkwiącej w rzeczy sprzedanej w tej samej chwili.

Art. 560. § 1. Jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może żądać obniżenia ceny albo od umowy odstąpić, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona lub

naprawiana przez sprzedawcę albo sprzedawca nie uczynił zadość obowiązkowi wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady.

§ 2. Jeżeli kupującym jest konsument, może zamiast zaproponowanego przez sprzedawcę usunięcia wady żądać wymiany rzeczy na wolną od wad albo zamiast wymiany rzeczy żądać usunięcia wady, chyba że doprowadzenie rzeczy do zgodności z umową w sposób wybrany przez kupującego jest niemożliwe albo wymagałoby nadmiernych kosztów w porównaniu ze sposobem proponowanym przez sprzedawcę. Przy ocenie nadmierności kosztów uwzględnia się wartość rzeczy wolnej od wad, rodzaj i znaczenie stwierdzonej wady, a także bierze się pod uwagę niedogodności, na jakie narażałby kupującego inny sposób zaspokojenia.

§ 3. Obniżona cena powinna pozostawać w takiej proporcji do ceny wynikającej z umowy, w jakiej wartość rzeczy z wadą pozostaje do wartości rzeczy bez wady.

§ 4. Kupujący nie może odstąpić od umowy, jeżeli wada jest nieistotna.

Art. 561. § 1. Jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może żądać wymiany rzeczy wadliwej na wolną od wad albo usunięcia wady.

§ 2. Sprzedawca jest obowiązany wymienić rzecz wadliwą na wolną od wad lub usunąć wadę w rozsądnym czasie bez nadmiernych niedogodności dla kupującego.

§ 3. Sprzedawca może odmówić zadośćuczynieniu żądaniu kupującego, jeżeli doprowadzenie do zgodności z umową rzeczy wadliwej w sposób wybrany przez kupującego jest niemożliwe lub w porównaniu z drugim możliwym sposobem doprowadzenia do zgodności z umową wymagałoby nadmiernych kosztów. Jeżeli kupującym jest przedsiębiorca, sprzedawca może odmówić wymiany rzeczy wadliwej na wolną od wad lub usunięcia wady także wtedy, gdy koszty zadośćuczynienia temu obowiązkowi przewyższają cenę rzeczy sprzedanej.

§ 4. Jeżeli kupujący zażądał wymiany rzeczy wadliwej na wolną od wad lub usunięcia wady, odstąpienie od umowy lub obniżenie ceny staje się skuteczne dopiero z chwilą niewykonania przez sprzedawcę obowiązku wymiany rzeczy lub usunięcia wady zgodnie z § 2.‘;

15) po art. 561 dodaje się art. 561¹ – 561⁴ w brzmieniu:

„Art. 561¹. § 1. Jeżeli rzecz wadliwa została zamontowana, kupujący może żądać od sprzedawcy demontażu i ponownego zamontowania po dokonaniu wymiany na wolną od wad lub usunięciu wady. W razie niewykonania tego obowiązku przez

sprzedawcę kupujący jest upoważniony do dokonania tych czynności na koszt i niebezpieczeństwo sprzedawcy.

§ 2. Sprzedawca może odmówić demontażu i ponownego zamontowania, jeżeli koszt tych czynności przewyższa cenę rzeczy sprzedanej. Jeżeli kupującym jest konsument, może on żądać od sprzedawcy demontażu i ponownego zamontowania, jest obowiązany jednak ponieść część związanych z tym kosztów przewyższających cenę rzeczy sprzedanej albo może żądać od sprzedawcy zapłaty części kosztów demontażu i ponownego zamontowania, do wysokości ceny rzeczy sprzedanej.

Art. 561². § 1. Kupujący, który wykonuje uprawnienia z tytułu rękojmi, jest obowiązany na koszt sprzedawcy dostarczyć rzecz wadliwą do miejsca oznaczonego w umowie sprzedaży, a gdy takiego miejsca nie określono w umowie – do miejsca, w którym rzecz została wydana kupującemu.

§ 2. Jeżeli ze względu na rodzaj rzeczy lub sposób jej zamontowania dostarczenie rzeczy przez kupującego byłoby nadmiernie utrudnione, kupujący obowiązany jest udostępnić rzecz sprzedawcy w miejscu, w którym rzecz się znajduje.

§ 3. Przepisy § 1 i § 2 stosuje się do zwrotu rzeczy w razie odstąpienia od umowy i wymiany rzeczy na wolną od wad.

Art. 561³. Z zastrzeżeniem art. 561¹ § 2 koszty wymiany lub naprawy ponosi sprzedawca. W szczególności obejmuje to koszty: demontażu i dostarczenia rzeczy, robocizny, materiałów oraz koszty ponownego zamontowania i uruchomienia.

Art. 561⁴. Sprzedawca obowiązany jest przyjąć od kupującego rzecz wadliwą w razie wymiany rzeczy na wolną od wad lub odstąpienia od umowy.“;

16) art. 563 i 564 otrzymują brzmienie:

„Art. 563. § 1. Przy sprzedaży między przedsiębiorcami kupujący traci uprawnienia z tytułu rękojmi, jeżeli nie zbadał rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju i nie zawiadomił niezwłocznie sprzedawcy o wadzie, a w wypadku gdy wada wyszła na jaw dopiero później - jeżeli nie zawiadomił sprzedawcy niezwłocznie po jej stwierdzeniu.

§ 2. Do zachowania powyższego terminu wystarczy przed jego upływem wysłanie zawiadomienia o wadzie.

Art. 564. W wypadkach przewidzianych w art. 563 utrata uprawnień z tytułu rękojmi za wady fizyczne rzeczy nie następuje mimo niezachowania terminów do

zbadania rzeczy przez kupującego lub do zawiadomienia sprzedawcy o wadzie, jeżeli sprzedawca wiedział o wadzie albo zapewnił kupującego, że wady nie istnieją.”;

17) art. 566 - 568 otrzymują brzmienie:

„Art. 566. § 1. Jeżeli z powodu wady fizycznej rzeczy sprzedanej kupujący odstępuje od umowy albo żąda obniżenia ceny, może on żądać naprawienia szkody, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady, choćby szkoda była następstwem okoliczności, za które sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności może żądać zwrotu kosztów zawarcia umowy, kosztów odebrania, przewozu, przechowania i ubezpieczenia rzeczy oraz zwrotu dokonanych nakładów w takim zakresie, w jakim nie odniósł korzyści z tych nakładów. Nie uchybia to przepisom o obowiązku naprawienia szkody na zasadach ogólnych.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio w razie dostarczenia rzeczy wolnych od wad zamiast rzeczy wadliwych albo usunięcia wady przez sprzedawcę.

Art. 567. § 1. Jeżeli sprzedawca dopuszcza się zwłoki z odebraniem rzeczy, kupujący może odesłać rzecz na koszt i niebezpieczeństwo sprzedawcy.

§ 2. W przypadku sprzedaży między przedsiębiorcami kupujący jest uprawniony, a gdy interes sprzedawcy tego wymaga – obowiązany sprzedać rzecz z zachowaniem należytej staranności, jeżeli istnieje niebezpieczeństwo pogorszenia rzeczy. O zamiarze sprzedaży kupujący powinien w miarę możliwości zawiadomić sprzedawcę, w każdym zaś razie powinien wysłać mu zawiadomienie niezwłocznie po dokonaniu sprzedaży. Kupujący może również odesłać rzecz sprzedawcy na jego koszt i niebezpieczeństwo.

Art. 568. § 1. Sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi, jeżeli wada fizyczna zostanie stwierdzona przed upływem dwóch lat od wydania rzeczy kupującemu, a gdy chodzi o wady nieruchomości – przed upływem pięciu lat. Jeżeli kupującym jest konsument a przedmiotem sprzedaży jest używana rzecz ruchoma, odpowiedzialność sprzedawcy może zostać ograniczona, nie mniej niż do roku od wydania rzeczy kupującemu.

§ 2. Roszczenie o usunięcie wady lub wymianę rzeczy sprzedanej na wolną od wad przedawnia się z upływem roku. Jeżeli kupującym jest konsument, termin przedawnienia nie może zakończyć się przed upływem terminu określonego w § 1.

§ 3. W terminach określonych w § 2 kupujący może odstąpić od umowy lub złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny z powodu wady rzeczy sprzedanej. Jeżeli kupujący żądał wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady, termin do odstąpienia od umowy

lub złożenia oświadczenia o obniżeniu ceny rozpoczyna się z chwilą bezskutecznego upływu terminu do wymiany rzeczy lub usunięcia wady.

§ 4. W razie dochodzenia przed sądem uprawnień z rękojmi za wady termin do wykonania innych uprawnień, przysługujących kupującemu z tego tytułu, ulega zawieszeniu do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. To samo dotyczy postępowania mediacyjnego, przy czym termin do wykonania innych uprawnień, przysługujących kupującemu, zaczyna biec od dnia odmowy przez sąd zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem lub bezskutecznego zakończenia mediacji.

§ 5. Upływ terminu do stwierdzenia wady nie wyłącza wykonania uprawnień z tytułu rękojmi, jeżeli sprzedawca wadę podstępnie zataił.”;

18) po art. 568 dodaje się art. 568¹ w brzmieniu:

„Art. 568¹. Jeżeli określony przez sprzedawcę lub producenta termin przydatności rzeczy do użycia kończy się po upływie dwóch lat od dnia wydania rzeczy kupującemu, sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi za wady fizyczne tej rzeczy stwierdzone przed upływem tego terminu. Przepis art. 568 § 5 stosuje się.”;

19) uchyla się art. 570 – art. 572;

20) uchyla się art. 572¹;

21) art. 574 otrzymuje brzmienie:

„Art. 574. § 1. Jeżeli z powodu wady prawnej rzeczy sprzedanej kupujący odstąpił od umowy albo złożył oświadczenie o obniżeniu ceny, może on żądać naprawienia szkody, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady, choćby szkoda była następstwem okoliczności, za które sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności może żądać zwrotu kosztów zawarcia umowy, kosztów odebrania, przewozu, przechowania i ubezpieczenia rzeczy, zwrotu dokonanych nakładów w takim zakresie, w jakim nie odniósł z nich korzyści, a nie otrzymał ich zwrotu od osoby trzeciej, oraz zwrotu kosztów procesu. Nie uchybia to przepisom o obowiązku naprawienia szkody na zasadach ogólnych.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio w razie dostarczenia rzeczy wolnej od wad zamiast rzeczy wadliwej.”;

22) art. 576 otrzymuje brzmienie:

„Art. 576. Do wykonywania uprawnień z tytułu rękojmi za wady prawne rzeczy sprzedanej stosuje się przepisy art. 568 § 2 – § 4, z tym że bieg terminu, o którym mowa w art. 568 § 2, rozpoczyna się od dnia, w którym kupujący dowiedział się o istnieniu

wady, a jeżeli kupujący dowiedział się o istnieniu wady dopiero na skutek powództwa osoby trzeciej – od dnia, w którym orzeczenie wydane w sporze z osobą trzecią stało się prawomocne.”;

23) po art. 576 dodaje się dział II¹ w brzmieniu:

„DZIAŁ II¹

Roszczenie sprzedawcy w związku z wadliwością rzeczy sprzedanej

Art. 576¹. § 1. Jeżeli rzecz nie miała właściwości, które powinna mieć zgodnie ze swoim przeznaczeniem lub zgodnie z publicznie składanymi zapewnieniami, o których mowa w art. 556¹ § 2, lub została wydana w stanie niezupełnym, sprzedawca, który poniósł koszty w wyniku wykonania uprawnień przez konsumenta w związku z zaistnieniem wady fizycznej rzeczy sprzedanej, może żądać naprawienia poniesionej szkody od tego z poprzednich sprzedawców, wskutek którego działania lub zaniechania rzecz stała się wadliwa.

§ 2. Odpowiedzialność określoną w § 1 ponosi także poprzedni sprzedawca, który wiedząc o wadzie rzeczy, nie poinformował o niej kupującego lub sporządził instrukcję montażu i uruchomienia dołączoną do rzeczy, jeżeli wada powstała na skutek zamontowania i uruchomienia rzeczy przez konsumenta zgodnie z tą instrukcją.

§ 3. Sprzedawca może żądać odszkodowania obejmującego zwrot wydatków niezbędnych w celu realizacji uprawnień konsumenta, w szczególności związanych z wymianą lub usunięciem wady rzeczy sprzedanej, jej demontażem, transportem i ponownym zamontowaniem, a ponadto kwotę, o którą została obniżona cena rzeczy, oraz utracone korzyści.

Art. 576². § 1. Roszczenie sprzedawcy przedawnia się z upływem sześciu miesięcy. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem poniesienia kosztów przez sprzedawcę w wyniku wykonania uprawnień przez konsumenta, nie później jednak niż w dniu, w którym sprzedawca powinien wykonać swoje obowiązki wobec konsumenta.

§ 2. Jeżeli sąd oddali powództwo o naprawienie szkody, stwierdzając, że osoba pozwana nie była odpowiedzialna za powstanie wady rzeczy, bieg terminu przedawnienia w stosunku do wszystkich pozostałych sprzedawców nie może zakończyć się przed upływem sześciu miesięcy od dnia, w którym orzeczenie oddalające powództwo stało się prawomocne.

Art. 576³. Przepisy niniejszego działu nie uchybiają innym przepisom o obowiązku naprawienia szkody.

Art. 576⁴. Odpowiedzialności przewidzianej w niniejszym dziale nie można wyłączyć ani ograniczyć.”;

24) w księdze III w tytule XI tytuł działu III otrzymuje brzmienie:

„DZIAŁ III.

Gwarancja przy sprzedaży”;

25) art. 577 otrzymuje brzmienie:

„Art. 577. § 1. Udzielenie gwarancji następuje przez złożenie oświadczenia gwarancyjnego, które określa obowiązki gwaranta i uprawnienia kupującego w przypadku, gdy rzecz sprzedana nie ma właściwości określonych w tym oświadczeniu. Oświadczenie gwarancyjne może zostać złożone w reklamie.

§ 2. Obowiązki gwaranta mogą w szczególności polegać na zwrocie zapłaconej ceny, wymianie rzeczy bądź jej naprawie oraz zapewnieniu innych usług.

§ 3. Jeżeli została udzielona gwarancja co do jakości rzeczy sprzedanej, poczytuje się w razie wątpliwości, że gwarant jest obowiązany do usunięcia wady fizycznej rzeczy lub do dostarczenia rzeczy wolnej od wad, o ile wady te ujawnią się w ciągu terminu określonego w oświadczeniu gwarancyjnym.

§ 4. Jeżeli nie zastrzeżono innego terminu, termin gwarancji wynosi jeden rok licząc od dnia, kiedy rzecz została kupującemu wydana.”,

26) po art. 577 dodaje się art. 577¹ i art. 577² w brzmieniu:

„Art. 577¹. § 1. Oświadczenie gwarancyjne powinno być sformułowane w sposób jasny i zrozumiały, a gdy rodzaj informacji na to pozwala- w powszechnie zrozumiałej formie graficznej. Jeżeli rzecz jest wprowadzana do obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, oświadczenie gwarancyjne powinno być sporządzone w języku polskim. Wymagania używania języka polskiego nie stosuje się do nazw własnych, znaków towarowych, nazw handlowych, oznaczeń pochodzenia towarów oraz zwyczajowo stosowanej terminologii naukowej i technicznej.

§2. Oświadczenie gwarancyjne zawiera podstawowe informacje potrzebne do wykonywania uprawnień z gwarancji, w szczególności nazwę i adres gwaranta lub jego przedstawiciela w Rzeczypospolitej Polskiej, czas trwania i terytorialny zasięg ochrony gwarancyjnej, uprawnienia przysługujące w razie stwierdzenia wady, a także stwierdzenie, że gwarancja nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z przepisów o rękojmi za wady rzeczy sprzedanej.

§ 3. Uchybienie wymaganiom określonym w § 1 i 2 nie wpływa na ważność oświadczenia gwarancyjnego i nie pozbawia wynikających z niego uprawnień.

Art. 577². § 1. Uprawniony z gwarancji może żądać od gwaranta wydania oświadczenia gwarancyjnego utrwalonego na papierze lub innym trwałym nośniku (dokument gwarancyjny).

§ 2. Sprzedawca wydaje kupującemu wraz z rzeczą sprzedaną dokument gwarancyjny. Powinien także sprawdzić zgodność znajdujących się na rzeczy oznaczeń z danymi zawartymi w dokumencie gwarancyjnym oraz stan plomb i innych umieszczonych na rzeczy zabezpieczeń.”;

27) art. 579 otrzymuje brzmienie:

„Art. 579. § 1. Kupujący może wykonywać uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne rzeczy niezależnie od uprawnień wynikających z gwarancji.

§ 2. Wykonanie uprawnień z gwarancji nie wpływa na odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi.

§ 3. Jednakże w razie wykonywania przez kupującego uprawnień z gwarancji bieg terminu do wykonania uprawnień z rękojmi ulega zawieszeniu z dniem zawiadomienia sprzedawcy o wadzie. Termin ten biegnie dalej od dnia odmowy przez gwaranta wykonania obowiązków wynikających z gwarancji albo bezskutecznego upływu czasu na ich wykonanie.”

28) art. 580 otrzymuje brzmienie:

„Art. 580. § 1. Kto wykonuje uprawnienia wynikające z gwarancji, powinien dostarczyć rzecz na koszt gwaranta do miejsca wskazanego w gwarancji lub do miejsca, w którym rzecz została wydana przy udzieleniu gwarancji, chyba że z okoliczności wynika, iż wada powinna być usunięta w miejscu, w którym rzecz znajdowała się w chwili ujawnienia wady.

§ 2. Gwarant jest obowiązany wykonać swoje obowiązki w terminie określonym w treści oświadczenia gwarancyjnego, a gdy go nie określono – niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 14 dni po dostarczeniu rzeczy przez uprawnionego z gwarancji, oraz dostarczyć mu rzecz na swój koszt do miejsca wskazanego w § 1.

§ 3. Niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy w czasie od wydania jej gwarantowi do jej odebrania przez uprawnionego z gwarancji ponosi gwarant.”;

29) uchyla się art. 605¹ ;

30) uchyla się art. 627¹ ;

31) po art. 636 dodaje się art. 636¹ w brzmieniu:

„Art. 636¹. Jeżeli konsument zamówił dzieło będące rzeczą ruchomą, stosuje się przepisy art. 543¹, art. 546¹ i art. 548.”;

32) uchyla się art. 637;

33) art. 638 otrzymuje brzmienie:

„Art. 638. § 1. Do odpowiedzialności za wady dzieła stosuje się odpowiednio przepisy o rękojmi przy sprzedaży. Odpowiedzialność przyjmującego zamówienie jest wyłączona, jeżeli wada dzieła powstała z przyczyny tkwiącej w materiale dostarczonym przez zamawiającego.

§ 2. Jeżeli zamawiającemu udzielono gwarancji na wykonane dzieło, przepisy o gwarancji przy sprzedaży stosuje się odpowiednio.”;

34) dotychczasową treść art. 770 oznacza się jako § 1 i dodaje § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli kupującym jest konsument.”;

35) uchyla się art. 770¹.

Art. 46. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r., poz. 482) wprowadza się następujące zmiany:

1) uchyla się art. 138a;

2) po art. 139a dodaje się art. 139b w brzmieniu:

„Art. 139b. Kto zawierając umowę z konsumentem nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentu przewidzianego ustawą z dnia .... grudnia 2013 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014, poz. ...) lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych lub dostarcza dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe, podlega karze grzywny.”

Art. 47. Uchyla się ustawę z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. z 2012 r., poz. 1225).

Art. 48. Uchyla się ustawę z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej (Dz. U. Nr 141, poz. 1176, z późn. zm.⁸⁾).

---

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2009 r. Nr 115, poz. 960, z 2011 r. Nr 34, poz. 169, Nr 80, poz. 432.

Art. 49. W ustawie z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206) w art. 9 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) żądanie natychmiastowej lub odroczonej zapłaty za produkty bądź zwrotu lub przechowania produktów, które zostały dostarczone przez przedsiębiorcę, ale nie zostały zamówione przez konsumenta;”

Art. 50. W ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. Nr 80, poz. 432) w art. 30 w ust. 1 uchyla się pkt 2.

Art. 51. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, Nr 165, poz. 984, Nr 201, poz. 1181, 2012, poz. 1193) uchyla się art. 58 ust. 2.

Art. 52. Do umów zawartych przed wejściem w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 53. Ustawa wchodzi w życie z dniem 13 czerwca 2014 r.

**Załączniki do ustawy z dnia .... 2013 r.
o prawach konsumenta (poz. ....)**

załącznik nr 1

Informacje dotyczące korzystania z prawa do odstąpienia od umowy

Wzór pouczenia o odstąpieniu od umowy

Prawo odstąpienia od umowy

Mają Państwo prawo odstąpić od niniejszej umowy w terminie 14 dni bez podania jakiegokolwiek przyczyny.

Termin do odstąpienia od umowy wygasa po upływie 14 dni od dnia [1]

Aby skorzystać z prawa odstąpienia od umowy, muszą Państwo poinformować nas [2] o swojej decyzji o odstąpieniu od niniejszej umowy w drodze jednoznacznego oświadczenia (na przykład pismo wysłane pocztą, faksem lub pocztą elektroniczną).

Mogą Państwo skorzystać z wzoru formularza odstąpienia od umowy, jednak nie jest to obowiązkowe. [3]

Aby zachować termin do odstąpienia od umowy, wystarczy, aby wysłali Państwo informację dotyczącą wykonania przysługującego Państwu prawa odstąpienia od umowy przed upływem terminu do odstąpienia od umowy.

Skutki odstąpienia od umowy

W przypadku odstąpienia od niniejszej umowy zwracamy Państwu wszystkie otrzymane od Państwa płatności, w tym koszty dostarczenia rzeczy (z wyjątkiem dodatkowych kosztów wynikających z wybranego przez Państwa sposobu dostarczenia innego niż najtańszy zwykły sposób dostarczenia oferowany przez nas), niezwłocznie, a w każdym przypadku nie później niż 14 dni od dnia, w którym zostaliśmy poinformowani o Państwa decyzji o wykonaniu prawa odstąpienia od niniejszej umowy. Zwrotu płatności dokonamy przy użyciu takich samych sposobów płatności, jakie zostały przez Państwa użyte w pierwotnej transakcji, chyba że wyraźnie zgodziliście się Państwo na inne rozwiązanie; w każdym przypadku nie poniosą Państwo żadnych opłat w związku z tym zwrotem. [4]

[5]

[6]

Instrukcja wypełniania:

[1] Proszę wpisać jeden z następujących fragmentów tekstu w cudzysłowie:

a) w przypadku umów o świadczenie usług lub umów, których przedmiotem jest dostarczanie wody, gazu lub energii elektrycznej, w przypadku gdy nie są one dostarczane w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, dostarczanie energii cieplnej lub dostarczanie treści cyfrowych, które nie są dostarczane na nośniku materialnym: "zawarcia umowy";

b) w przypadku umowy zobowiązującej do przeniesienia własności rzeczy (np. umowy sprzedaży, umowy dostawy lub umowy o dzieło będące rzeczą ruchomą): "w którym weszli Państwo w posiadanie rzeczy lub w którym osoba trzecia inna niż przewoźnik i wskazana przez Państwa weszła w posiadanie rzeczy";

c) w przypadku umowy zobowiązującej do przeniesienia własności wielu rzeczy, które dostarczane są osobno: "w którym weszli Państwo w posiadanie ostatniej z rzeczy lub w którym osoba trzecia inna niż przewoźnik i wskazana przez Państwa weszła w posiadanie ostatniej z rzeczy.";

d) w przypadku umowy zobowiązującej do przeniesienia własności rzeczy dostarczanych partiami lub w częściach: "w którym weszli Państwo w posiadanie ostatniej partii lub części lub w którym osoba trzecia inna niż przewoźnik i wskazana przez Państwa weszła w posiadanie ostatniej partii lub części.";

e) w przypadku umów o regularne dostarczanie rzeczy przez czas oznaczony: "w którym weszli Państwo w posiadanie pierwszej z rzeczy lub w którym osoba trzecia inna niż przewoźnik i wskazana przez Państwa weszła w posiadanie pierwszej z rzeczy".

[2] Proszę wpisać Państwa nazwisko, pełny adres pocztowy oraz, o ile są dostępne, Państwa numer telefonu, numer faksu i adres e-mail:

[3] Jeżeli umożliwiają Państwo konsumentowi wypełnienie i przesłanie informacji o odstąpieniu od umowy drogą elektroniczną na Państwa stronie internetowej, proszę wpisać, co następuje: "Mogą Państwo również wypełnić i przesłać formularz odstąpienia od umowy lub jakiegokolwiek inne jednoznaczne oświadczenie drogą elektroniczną na naszej stronie internetowej [proszę wstawić adres strony internetowej]. Jeżeli skorzystają Państwo z tej możliwości, prześlemy Państwu niezwłocznie potwierdzenie otrzymania

informacji o odstąpieniu od umowy na trwałym nośniku (na przykład pocztą elektroniczną).".

[4] W przypadku umów zobowiązujących do przeniesienia własności rzeczy, w których nie zaproponowali Państwo, że odbiorą rzeczy w przypadku odstąpienia od umowy, proszę wpisać, co następuje: "Możemy wstrzymać się ze zwrotem płatności do czasu otrzymania rzeczy lub do czasu dostarczenia nam dowodu jej odesłania, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej."

[5] Jeżeli konsument otrzymał rzeczy w związku z umową:

a) proszę wpisać:

- "Odbierzemy rzecz"; lub

- "Proszę odesłać lub przekazać nam rzecz lub ... [proszę tutaj wpisać nazwę i pełny adres pocztowy, w przypadku gdy ma to zastosowanie, osoby upoważnionej przez Państwa do odbioru rzeczy], niezwłocznie, a w każdym razie nie później niż 14 dni od dnia, w którym poinformowali nas Państwo o odstąpieniu od niniejszej umowy. Termin jest zachowany, jeżeli odeślą Państwo rzecz przed upływem terminu 14 dni.";

b) proszę wpisać:

- "Ponosimy koszty zwrotu rzeczy.";

- "Będą Państwo musieli ponieść bezpośrednie koszty zwrotu rzeczy,";

- Jeżeli w przypadku umowy zawieranej na odległość nie oferują Państwo ponoszenia kosztów zwrotu rzeczy, a rzecz ze względu na swój charakter nie może zostać w zwykły sposób odesłana pocztą: "Będą Państwo musieli ponieść bezpośrednie koszty zwrotu rzeczy: ... PLN [proszę wpisać kwotę]"; lub jeżeli nie można, rozsądnie oceniając, wcześniej obliczyć kosztów zwrotu rzeczy: "Będą Państwo musieli ponieść bezpośrednie koszty zwrotu towarów. Wysokość tych kosztów szacowana jest maksymalnie na kwotę około... PLN [proszę wpisać kwotę]."; lub

- Jeżeli, w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, rzecz ze względu na swój charakter nie może zostać w zwykły sposób odesłana pocztą, a dostarczono ją do miejsca zamieszkania konsumenta w chwili zawarcia umowy: "Odbioru rzeczy dokonamy na nasz koszt"; oraz

c) proszę wpisać: "Odpowiadają Państwo tylko za zmniejszenie wartości rzeczy wynikające z korzystania z niej w sposób inny niż było to konieczne do stwierdzenia charakteru, cech i funkcjonowania rzeczy."

[6] W przypadku umów dotyczących świadczenia usług lub dostarczania wody, gazu lub energii elektrycznej, w przypadku gdy nie są one dostarczane w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub dostarczania energii cieplnej, proszę wpisać, co następuje: "Jeżeli zażądali Państwo rozpoczęcia świadczenia usług lub dostarczania wody/gazu/energii elektrycznej/energii cieplnej [niepotrzebne skreślić] przed upływem terminu do odstąpienia od umowy, zapłacą nam Państwo kwotę proporcjonalną do zakresu świadczeń spełnionych do chwili, w której poinformowali nas Państwo o odstąpieniu od niniejszej umowy."

załącznik nr 2

Wzór formularza odstąpienia od umowy

(formularz ten należy wypełnić i odesłać tylko w przypadku chęci odstąpienia od umowy)

- Adresat [w tym miejscu przedsiębiorca powinien wpisać nazwę przedsiębiorcy, pełny adres pocztowy oraz, o ile są dostępne, numer faksu i adres e-mail:]":
- Ja/My(*) niniejszym informuję/informujemy(*) o moim/naszym odstąpieniu od umowy sprzedaży następujących rzeczy (*) umowy dostawy następujących rzeczy (*) umowy o dzieło polegającej na wykonaniu następujących rzeczy (*) /o świadczenie następującej usługi(*)
- Data zawarcia umowy (*)/odbioru(*)
- Imię i nazwisko konsumenta(-ów)
- Adres konsumenta(-ów)
- Podpis konsumenta(-ów) (tylko jeżeli formularz jest przesyłany w wersji papierowej)
- Data

(*) niepotrzebne skreślić

Uzasadnienie

I. Cele projektu

1. Podstawowym celem projektu jest transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów (dalej: dyrektywa o prawach konsumentów). Zgodnie z art. 28 tej dyrektywy państwa członkowskie zobowiązane są do przyjęcia i opublikowania przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania dyrektywy do dnia 13 grudnia 2013 r., przy czym przepisy te powinny wejść w życie najpóźniej z dniem 13 czerwca 2014 r.

Dyrektywa o prawach konsumentów zmienia dyrektywę Rady 93/13/EWG w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej: dyrektywa o nieuczciwych warunkach umownych) oraz dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (dalej: dyrektywa o sprzedaży konsumenckiej) oraz uchyla dyrektywę Rady 85/577/EWG w sprawie ochrony konsumentów w odniesieniu do umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa (dalej: dyrektywa o umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa) i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony konsumentów w przypadku umów zawieranych na odległość (dalej: dyrektywa o umowach zawieranych na odległość). Dyrektywy te transponowane są w prawie polskim odpowiednio: w kodeksie cywilnym (dyrektywa o nieuczciwych warunkach umownych), w ustawie z 27 lipca 2002 roku o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, zwanej dalej: ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej (dyrektywa o sprzedaży konsumenckiej) oraz w ustawie z 2 marca 2000 o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, zwanej dalej: ustawą o ochronie niektórych praw konsumentów (dyrektywa o umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa oraz dyrektywa o umowach zawieranych na odległość).

Transpozycja dyrektywy o prawach konsumentów doprowadzi do ujednoczenia i doprecyzowania przepisów dotyczących umów konsumenckich zawieranych w okolicznościach typowych (w lokalu przedsiębiorstwa) w zakresie obowiązków informacyjnych oraz do ujednoczenia i doprecyzowania przepisów dotyczących umów konsumenckich zawieranych w okolicznościach nietypowych (poza lokalem przedsiębiorstwa

oraz na odległość) w zakresie obowiązków informacyjnych, wymogów formalnych związanych z zawieraniem takich umów oraz prawa odstąpienia od nich.

2. Drugim celem projektu jest uporządkowanie i zintegrowanie przepisów dotyczących odpowiedzialności za jakość rzeczy sprzedanej, w szczególności przepisów stanowiących transpozycję dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej, wdrożonej do polskiego porządku prawnego ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej.

O pierwotnym transponowaniu dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej poza Kodeksem cywilnym, który jest naturalnym miejscem dla umieszczenia przepisów dotyczących odpowiedzialności za jakość sprzedanego towaru, zadecydowały dwa powody. Po pierwsze, transpozycja dyrektywy dokonywana była w okresie okołakcesyjnym, co powodowało konieczność sprawnego prowadzenia prac, a umieszczenie przepisów poza kodeksem upraszczało proces transpozycyjny. Po drugie, materia regulowana dyrektywą jest niezwykle skomplikowana, w szczególności w zetknięciu z regulacją krajową. Było to źródłem dużej niepewności, przede wszystkim w odniesieniu do zakresu swobody legislatora krajowego dotyczącego uregulowania tego obszaru w sposób, który umożliwiłby pełne wdrożenie przepisów dyrektywy w ramach tradycyjnej struktury prawa krajowego. Wybór transpozycji pozakodeksowej był więc wyborem przede wszystkim praktycznym (i uzasadnionym, biorąc pod uwagę czas, kiedy został dokonany). Jednakże już w czasie prac nad transpozycją dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej przyjęto założenie, że jest to rozwiązanie czasowe oraz że docelowo transpozycja dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej powinna znaleźć się w Kodeksie cywilnym. Transpozycja poza kodeksem, w oderwaniu od systematyki i struktury prawa polskiego, spowodowała problemy w praktyce oraz uzasadnioną krytykę w doktrynie, odnoszącą się przede wszystkim do obniżenia poziomu ochrony konsumenta oraz stworzenia niespójności i luk w systemie. Prace nad przeniesieniem dyrektywy do kodeksu były planowane już od dłuższego czasu, jednak nie można ich było podjąć ze względu na fakt, że projekt dyrektywy o prawach konsumenta zawierał pierwotnie przepisy dotyczące sprzedaży konsumenckiej (zostały one usunięte w trakcie negocjacji w Radzie). Obecnie stan prawny, jeśli chodzi o przepisy europejskie, jest już jasny, w związku z czym możliwe i celowe jest dokonanie reformy prawa sprzedaży, zwłaszcza, że dyrektywa o prawach konsumentów reguluje także pewne kwestie związane ze sprzedażą konsumencką. Należy również podkreślić, że prowadzenie prac nad obiema dyrektywami pozwoli na uporządkowanie regulacji konsumenckiej w szerokim zakresie.

II. Proponowany sposób realizacji celów projektu

1. W celu transpozycji dyrektywy o prawach konsumentów proponuje się przyjęcie odrębnej ustawy.

Z uwagi na to, że dyrektywa o prawach konsumentów wprowadza harmonizację zupełną (art. 4 dyrektywy), państwa członkowskie nie mogą w zakresie uregulowanym dyrektywą utrzymywać ani wprowadzać do swojego prawa krajowego przepisów odbiegających od tych, które zostały ustanowione w dyrektywie. W związku z tym projekt ustawy, w zakresie, w jakim transponuje omawianą dyrektywę, co do zasady ściśle odzwierciedla rozwiązania przyjęte w dyrektywie. Nie dotyczy to jedynie pojedynczych kwestii, w których zdecydowano się skorzystać z opcji regulacyjnych pozostawionych przez dyrektywę do wyboru ustawodawcy krajowemu.

Przyjęcie odrębnej ustawy w celu transpozycji dyrektywy o prawach konsumentów powoduje konieczność uchylecia ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, która transponuje do prawa polskiego dyrektywę o umowach zawieranych na odległość oraz dyrektywę o umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa. Ponieważ ustawa o ochronie niektórych praw konsumentów zawiera w rozdziale 2a szczególne przepisy o umowach zawieranych na odległość, dotyczących usług finansowych, które stanowią transpozycję dyrektywy 2002/65 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotycząca sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość, proponuje się przeniesienie tych przepisów do nowej ustawy.

2. W odniesieniu do transpozycji dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej proponuje się przeniesienie odpowiednich przepisów do Kodeksu cywilnego w drodze nowelizacji tego kodeksu i zintegrowanie ich z kodeksowymi przepisami dotyczącymi rękojmi i gwarancji. Ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej zostanie uchylona.

Dyrektywa o sprzedaży konsumenckiej, inaczej niż dyrektywa o prawach konsumentów, przyjmuje model harmonizacji minimalnej w regulowanym przez siebie zakresie (art. 8 ust. 2 tej dyrektywy). Umożliwia to odejście od jej literalnej treści i dopasowanie przepisów transponujących tę dyrektywę do struktury odpowiedzialności za wadliwość rzeczy sprzedanej uregulowanej w kodeksie cywilnym.

III. Struktura projektu

Proponuje się następującą strukturę projektu ustawy:

1. Przepisy ogólne
2. Ogólne obowiązki przedsiębiorcy w umowach zawieranych z konsumentami
3. Obowiązki informacyjne w umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość
4. Prawo odstąpienia od umowy
5. Umowy o świadczenie usług finansowych zawierane na odległość
6. Przepisy zmieniające i przejściowe.
7. Załączniki

IV. Przepisy ogólne

Przepisy ogólne (Rozdział I projektu) oparte są zasadniczo na przepisach rozdziału I dyrektywy o prawach konsumentów i określają przede wszystkim przedmiot ustawy, podstawowe definicje, wyłączenia z zakresu stosowania ustawy oraz charakter przepisów regulujących prawa, jakie będą przysługiwać konsumentom na podstawie niniejszej ustawy.

W odniesieniu do definicji należy wyjaśnić, że ich lista zawarta w tej części ustawy nie pokrywa się w pełni z listą definicji zamieszczoną w art. 2 dyrektywy. Część definicji, np. dotyczących takich pojęć jak np. konsument czy przedsiębiorca, zawarta jest bowiem w odrębnych przepisach (odpowiednio: w art. 221 kc i art. 431 kc). Zrezygnowano także z odrębnego definiowania umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług, ponieważ sposób ujęcia tych umów w dyrektywie nie odpowiada systematyce umów przyjętych polskim Kodeksie cywilnym: ich zakres pojęciowy uwzględniono natomiast przy określaniu zakresu stosowania poszczególnych przepisów, co zapewnia realizację celu dyrektywy a jednocześnie nie zaburza zasad funkcjonowania prawa krajowego.

W odniesieniu do wyłączeń z zakresu stosowania dyrektywy należy wskazać, że przy określaniu katalogu tych wyłączeń skorzystano także z opcji regulacyjnej zawartej w art. 3 ust. 4 dyrektywy, która umożliwia państwom członkowskim niestosowanie jej regulacji do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa o wartości przedmiotu umowy do 50 EURO lub innej niższej kwoty ustalonej przez dane państwo. Korzystając z tej opcji

wyłączono z zakresu ustawy umowy o wartości przedmiotu umowy do równowartości 10 EURO (art. 3 ust. 1 pkt 10), czyli takie jak wyłączone obecnie z ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów.

Odnosnie do charakteru przepisów ustawy należy wyjaśnić, że mają one charakter semiimperatywny, co oznacza, że w umowach zawieranych przez przedsiębiorców nie można wyłączyć ani ograniczyć praw przyznanych konsumentom na mocy tych przepisów. Takie postanowienia są nieważne, a w ich miejsce stosuje się przepisy ustawy.

V. Ogólne obowiązki przedsiębiorcy w umowach zawieranych z konsumentami (Rozdział II projektu)

Przepisy niniejszego rozdziału regulują przede wszystkim zakres i sposób realizacji obowiązków informacyjnych przedsiębiorcy wobec konsumenta w umowach zawieranych w sytuacjach typowych (nie dotyczą więc obowiązków informacyjnych odnoszących się do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość, do których w tym zakresie stosuje się przepisy kolejnego rozdziału), i stanowią istotną nowość normatywną. Szeroki katalog informacji, których należy udzielić konsumentowi, oparty na przepisach rozdziału II dyrektywy o prawach konsumenta, ma ułatwić konsumentowi świadome podjęcie decyzji o ewentualnym zawarciu umowy.

W celu zapewnienia konsumentowi niezbędnej ochrony przepisy niniejszego rozdziału wprowadzają także, mający zastosowanie do wszystkich umów konsumenckich (a więc również tych zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość), obowiązek uzyskania przez przedsiębiorcę wyraźnej zgody konsumenta na wszelkie dodatkowe płatności (art.11) oraz zakaz pobierania od konsumenta, który kontaktuje się z przedsiębiorcą przy pomocy służącej do tego celu linii telefonicznej przedsiębiorcy, opłat wyższych niż za zwykłe połączenie telefoniczne (art.12).

Jednocześnie korzystając z opcji, jaką w tym zakresie przewiduje dyrektywa (art. 5 ust. 3), projekt wyłącza stosowanie przepisów niniejszego rozdziału dotyczących obowiązków informacyjnych w odniesieniu do drobnych umów życia codziennego, które wykonywane są natychmiast po ich zawarciu (art. 10).

VI. Obowiązki informacyjne w umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość (Rozdział III projektu)

Przepisy omawianego rozdziału, oparte na przepisach art. 6 – 8 dyrektywy, regulują zakres i sposób realizacji obowiązków informacyjnych przedsiębiorcy wobec konsumenta w umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość, a nadto pozostałe obowiązki spoczywające na przedsiębiorcy w związków z zawieraniem z konsumentem umów tego rodzaju (w szczególności obowiązek wydania konsumentowi dokumentu umowy lub potwierdzenia jej zawarcia – art. 16 i art. 22 ust.1). Katalog obowiązków informacyjnych przewidzianych w omawianych przepisach zostaje ujednoczony dla obu rodzajów umów zawieranych w okolicznościach nietypowych (tj. poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość) oraz istotnie poszerzony w porównaniu z obecnym stanem prawnym, co wynika z potrzeby zapewnienia konsumentowi szczególnej ochrony przy zawieraniu umów w takich okolicznościach.

Jednocześnie projekt przewiduje pewne rozluźnienie wymogów informacyjnych w odniesieniu do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, dotyczących usług polegających na naprawie lub konserwacji, w których przedsiębiorca i konsument natychmiast wykonują swoje zobowiązania, a wynagrodzenie przedsiębiorcy nie przekracza równowartości 200 EURO (art. 17). Uznano, że w takich sytuacjach rezygnacja z pewnych wymogów dotyczących informacji jest uzasadniona, w związku z czym nie skorzystano z przewidzianej w dyrektywie opcji regulacyjnej, która umożliwia stosowanie także do tych sytuacji pełnego reżimu obowiązków informacyjnych (art. 7 ust. 4 ostatni akapit dyrektywy).

Skorzystano natomiast z opcji regulacyjnej zawartej w art. 8 ust. 6 dyrektywy, która w przypadku umów zawieranych na odległość za pomocą telefonu pozwala państwom członkowskim na nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku potwierdzenia konsumentowi treści proponowanej umowy, na papierze lub innym trwałym nośniku (art. 21 ust. 2 projektu). Takie rozstrzygnięcie jest uzasadnione w świetle praktycznych problemów, jakich doświadczają konsumenci przy zawieraniu umów na odległość z wykorzystaniem telefonu.

VII. Prawo odstąpienia od umowy (Rozdział IV projektu)

Przepisy niniejszego rozdziału, transponujące przepisy art. 9 – 16 dyrektywy o prawach konsumentów, zawierają szczegółową regulację prawa odstąpienia od umowy, jakie przysługuje konsumentowi, bez potrzeby wskazywania jakiegokolwiek uzasadnienia, w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość.

Proponowane przepisy wydłużają termin na wykonanie tego prawa do 14 dni (obecnie 10), definiują precyzyjnie początek biegu tego terminu dla różnych rodzajów umów oraz różnych sytuacji, szczegółowo określają skutki odstąpienia od umowy, w tym kwestię ponoszenia kosztów, a nadto zawierają wyczerpującą listę sytuacji, w których prawo odstąpienia od umowy nie przysługuje.

Doprecyzowanie i uszczegółowienie regulacji dotyczącej prawa odstąpienia od umowy, w tym zwłaszcza problematyki kosztów w przypadku wykonania przez konsumenta prawa odstąpienia, która do tej pory rodziła duże wątpliwości w praktyce, będzie korzystne zarówno dla konsumentów, jak i przedsiębiorców.

VIII. Umowy o świadczenie usług finansowych zawierane na odległość (Rozdział V)

Przepisy zawarte w tym rozdziale są zasadniczo tożsame z przepisami, które obecnie znajdują się w rozdziale 2a ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, a które stanowią transpozycję dyrektywy 2002/65 dotyczącej sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość. „Przeniesienie” tych przepisów do niniejszej ustawy jest konsekwencją przewidzianego w niniejszym projekcie uchylenia ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów.

IX. Przepisy zmieniające i przejściowe (Rozdział VI)

1. Zmiany w kodeksie cywilnym

a) Pierwsza część zmian proponowanych w kodeksie cywilnym ma na celu transpozycję pozostałych przepisów dyrektywy o prawach konsumentów, zawartych w rozdziale IV tej dyrektywy.

Do takich zmian należą przede wszystkim przepisy modyfikujące definicję konsumenta (nowe brzmienie art. 22¹ kc). Zgodnie z wymogami dyrektywy umożliwią one stosowanie przepisów o ochronie konsumentów również do osób fizycznych, które dokonując czynności związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową, działają także w celu niezwiązanym z tą działalnością, przy czym ten ostatni cel jest przeważający. Prowadzi to do rozszerzenia ochrony przewidzianej przez przepisy o umowach zawieranych z konsumentami, ponieważ do tej pory istnienie związku między czynnością prawną a działalnością gospodarczą lub zawodową prowadzoną przez daną osobę pozbawiało ją takiej ochrony.

Pozostałe zmiany, o których tu mowa, obejmują wprowadzenie zakazu pobierania przez przedsiębiorcę od konsumenta opłat związanych z korzystaniem z określonych sposobów

płatności w wysokości wyższej od kosztów ponoszonych z tego tytułu przez samego przedsiębiorcę oraz szczegółowe uregulowanie kwestii związanych z terminem wydania rzeczy konsumentowi w umowach sprzedaży konsumenckiej, w tym skutków uchybienia przez przedsiębiorcę obowiązkom w tym zakresie i przejściem niebezpieczeństwa przypadkowej utraty lub zniszczenia rzeczy (w szczególności nowy art. 383¹, 492¹, 494 § 2, 543 i 548 § 3 i 4 kc). Należy w szczególności podkreślić, że dotychczas obowiązujące przepisy ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej nie regulowały kwestii przejścia niebezpieczeństwa przypadkowej utraty lub zniszczenia rzeczy, wobec czego stosowało się ogólne przepisy kodeksu cywilnego, mające charakter dyspozytywny. Wprowadzona zmiana ma znaczenie przede wszystkim dla umów tzw. sprzedaży wysyłkowej, ponieważ w razie zastrzeżenia w umowie, że rzecz ma zostać dostarczona do miejsca zamieszkania konsumenta, ryzyko przypadkowej utraty lub zniszczenia rzeczy ponosił będzie sprzedawca (art. 454¹ w zw. z art. 548 kc).

b) Podstawowa część zmian w kodeksie cywilnym wprowadza natomiast reformę przepisów dotyczących odpowiedzialności za jakość rzeczy sprzedanej, a tym samym dokonuje ponownej transpozycji dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej.

Celem wprowadzanych zmian jest przede wszystkim ujednoczenie przepisów dotyczących odpowiedzialności za jakość rzeczy sprzedanej (aktualnie w Polsce funkcjonują trzy reżimy odpowiedzialności w tym zakresie: regulacja kodeksowa dotycząca rękojmi za wady, regulacja zawarta w ustawie o sprzedaży konsumenckiej dotycząca niezgodności towaru z umową oraz regulacja przewidziana w Konwencji Wiedeńskiej o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, Dz.U. z 1997 r., Nr 45, poz. 287). W odniesieniu do obrotu konsumenckiego skutkować to będzie wyrównaniem poziomu ochrony w obszarze, w którym w chwili obecnej sytuacja konsumenta jest w znacznym zakresie mniej korzystna niż sytuacja kupujących przedsiębiorców i osób nie będących konsumentami. Jeśli chodzi o przedsiębiorców, ujednoczenie przepisów dotyczących odpowiedzialności za jakość sprzedanej rzeczy ułatwi prowadzenie działalności.

W związku z powyższym, oprócz przeniesienia do Kodeksu cywilnego obowiązków informacyjnych przedsiębiorcy uregulowanych obecnie w ustawie o sprzedaży konsumenckiej (nowy art. 546¹ kc), w kodeksie proponuje się zmiany, które:

- wprowadzają jednolitą co do zasady regulację odpowiedzialności sprzedawcy za jakość rzeczy sprzedanej, opartą na koncepcji wady (rękojmia), przy czym definicja wady

fizycznej uwzględnia przyjętą w dyrektywie o sprzedaży konsumenckiej konstrukcję niezgodności towaru z umową, a odpowiedzialność sprzedawcy w umowach z udziałem konsumentów wykazuje jedynie pewne odrębności wynikające z wymogów dyrektywy (w szczególności art. 556 w nowym brzmieniu, nowe art. 556¹ – 556³, art. 557 – 561 w nowym brzmieniu, nowe art. 561¹ – 561⁴, art. 563 – 564 w nowym brzmieniu, art. 566 – 568 w nowym brzmieniu, art. 576 w nowym brzmieniu);

- wprowadzają szczegółowe zasady dochodzenia roszczeń związanych z wadliwością rzeczy sprzedanej w łańcuchu sprzedawców (nowy „Dział III” w Tytule XI „Sprzedaż”);

- modyfikują przepisy dotyczące gwarancji przy sprzedaży, przywracając stosowanie przepisów ujętych w Kodeksie cywilnym do umów z udziałem konsumentów, wprowadzając obowiązki informacyjne dotyczące gwarancji wynikające z dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej oraz doprecyzowując wzajemny stosunek roszczeń z rękojmi i z gwarancji (Dział III Tytułu XI „Sprzedaż” w nowym brzmieniu).

2. Zmiany w innych ustawach

Proponuje się także:

a) zmiany w ustawie – Kodeks wykroczeń, polegające na uchyleniu art. 138a, który odwołuje się do obowiązków przedsiębiorcy przewidzianych w uchylanej ustawie o ochronie niektórych praw konsumentów oraz na dodaniu nowego art. 139b wprowadzającego odpowiedzialność karnoadministracyjną za uchybienie obowiązkowi informacyjnym przewidzianym w projekcie niniejszej ustawy. To ostatnie rozwiązanie, realizujące wymogi art. 24 dyrektywy, ma służyć bardziej efektywnemu wykonywaniu przez przedsiębiorców w/w obowiązków;

b) uchylenie ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, uzasadnione uchyleniem transponowanych w niej dyrektyw oraz transpozycją dyrektywy, która je uchyliła, w projekcie nowej ustawy o prawach konsumenta;

c) uchylenie ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, uzasadnione przeniesieniem transpozycji dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej do projektu nowej ustawy o prawach konsumenta;

d) zmianę w ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, uwzględniającą uchylenie ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, do której odwołuje się przepis jej art. 9 pkt 6 (zmiana o charakterze technicznym);

e) zmianę w ustawie – Prawo prywatne międzynarodowe, polegającą na uchyleniu pkt 2 w jej art. 30 ust. 1, w którym ustawa ta odwołuje się do uchylonej dyrektywy 97/7/WE;

f) zmianę w ustawie o kredycie konsumenckim, polegającą na uchyleniu art. 58 ust. 2, który odwołuje się do uchylonej ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, i który był sprzeczny z art. 16a ust. 3 tej ostatniej (odpowiednikiem tego przepisu w projekcie niniejszej ustawy jest art. 43 ust. 2).

3. Przepisy przejściowe i wejście w życie

Mając na uwadze przepisy art. 28 dyrektywy o prawach konsumentów proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 13 czerwca 2014 r., a jej przepisy miały zastosowanie do umów zawartych po tej dacie.

X. Załączniki do ustawy

Załącznikami do ustawy są wzór pouczenia o odstąpieniu od umowy (załącznik nr 1) oraz wzór formularza odstąpienia od umowy (załącznik nr 2). Ich treść odzwierciedla treść załącznika do dyrektywy o prawach konsumenta z uwzględnieniem terminologii stosowanej w projekcie ustawy (zwłaszcza w rozdziale IV dotyczącym prawa odstąpienia od umowy).

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

- strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach typowych (w lokalu przedsiębiorstwa): przedsiębiorcy i konsumenci,
- strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach nietypowych (poza lokalem przedsiębiorstwa): przedsiębiorcy i konsumenci,
- strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach nietypowych (na odległość): przedsiębiorcy i konsumenci,
- konsumenci dochodzący roszczeń i przedsiębiorcy ponoszący odpowiedzialność za jakość rzeczy sprzedanej,
- przedsiębiorcy dochodzący roszczeń regresowych w łańcuchu sprzedawców (hurtownicy, pośrednicy).

2. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został opracowany przez Rządowe Centrum Legislacji w trybie § 6 ust.1b uchwały Rady Ministrów Nr 49 z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin Pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221), w związku z czym, zgodnie z § 6 ust. 1d Regulaminu, przed nadaniem mu dalszego biegu, nie był kierowany do konsultacji społecznych. Projektowana regulacja została natomiast poddana szerokim konsultacjom społecznym na etapie projektu założeń projektu ustawy.

W ramach konsultacji społecznych projekt założeń projektu ustawy, oprócz zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, został przesłany następującym podmiotom: Krajowa Rada Radców Prawnych, Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Rada Rzeczników Konsumentów, Rzecznik Ubezpieczonych, Europejskie Centrum Konsumentów, Federacja Konsumentów, Stowarzyszenie Konsumentów Polskich, Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce, Business Centre Club, Krajowa Izba Gospodarcza, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Pracodawcy RP, Polski Związek Firm Deweloperskich, Związek Pracodawców AGD, Zrzeszenie Handlu i Usług, Instytut Logistyki i Magazynowania, Krajowa Rada Sądownictwa, Sąd Najwyższy.

Uwagi zgłosiły następujące podmioty: Rzecznik Ubezpieczonych, Polski Związek Firm Deweloperskich, Polskie Stowarzyszenie Sprzedaży Bezpośredniej, Związek Pracodawców AGD - CECED Polska, Stowarzyszenie Konsumentów Polskich, Federacja Konsumentów, Europejskie Centrum Konsumentów, Pracodawcy RP, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Business Center Club, Krajowa Rada Sądownictwa. Zgłoszone uwagi zostały szczegółowo omówione w uzasadnieniu projektu założeń projektu ustawy.

Wynik powyższych konsultacji społecznych został uwzględniony przy opracowywaniu projektu ustawy.

3. Wpływ projektowanych regulacji na sektor finansów publicznych

Projektowana regulacja nie nakłada dodatkowych obowiązków na jednostki sektora finansów publicznych, nie wpłynie zatem na sektor finansów publicznych.

4. Wpływ projektowanych regulacji na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała zauważalnego wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanych regulacji na konkurencyjność gospodarki

Należy oczekiwać, że wprowadzane regulacje, zwłaszcza nakładające na przedsiębiorców obowiązki informacyjne oraz dotyczące prawa odstąpienia od umowy przy umowach konsumenckich (za konsumentów uznaje się wszystkich obywateli posiadających zdolność do czynności prawnych, działających poza zakresem działalności gospodarczej i zawodowej; w pewnych sytuacjach, określonych w projekcie ustawy, z traktowania takiego jak konsumenci korzystać mogą także przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi), będą miały wpływ na konkurencyjność gospodarki. Należy jednak podkreślić, że w omawianym zakresie projekt ustawy wdraża dyrektywę o prawach konsumentów, a ta wprowadza harmonizację zupełną (art. 4 dyrektywy), co oznacza, że państwa członkowskie nie mogą utrzymywać ani wprowadzać do swojego prawa krajowego przepisów odbiegających od tych, które zostały ustanowione w dyrektywie. Dyrektywa o prawach konsumentów wprowadza jednocześnie szereg opcji regulacyjnych, w odniesieniu do których państwa członkowskie posiadają swobodę wyboru. W tych kwestiach zaproponowane rozwiązania, przesądzone w Założeniach projektu ustawy, zostały poprzedzone konsultacjami społecznymi, mając na celu, co do zasady, unikanie nakładania nadmiernych obowiązków na przedsiębiorców (unikanie tzw. goldplatingu).

Z kolei dyrektywa o sprzedaży konsumenckiej, którą projekt ustawy wdraża niejako na nowo, przyjmuje model harmonizacji minimalnej w regulowanym przez siebie zakresie (art. 8 ust. 2), co oznacza, że możliwe jest odejście od jej literalnej treści i pozwala na dopasowanie jej do struktury odpowiedzialności za wadliwość rzeczy sprzedanej uregulowanej w Kodeksie cywilnym.

Poniżej przedstawiono zwięzły opis wprowadzanych zmian w układzie tabelarycznym:

Podmioty, których dotyczy wprowadzana regulacja	Dane ilustrujące wielkość i dynamikę danego sektora	Obecny stan prawny	Proponowane rozwiązania
Strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach typowych (w lokalu przedsiębiorstwa)	Łączna wartość sprzedaży detalicznej w Polsce to ok. 650 mld zł. Udział żywności, napojów (bezalkoholowych i	Przedkontraktowe obowiązki informacyjne regulowane w prawie europejskim dotyczyły jedynie umów zawieranych w okolicznościach nietypowych oraz umów szczególnych (np. umowa o	Przedsiębiorca zobowiązany będzie do udzielania konsumentowi określonych informacji w jasny i zrozumiały sposób, o ile informacje te nie wynikają już z okoliczności. Lista tych informacji będzie dość rozbudowana i obejmie m.in.: główne cechy rzeczy i usług (świadczenia), dane identyfikujące przedsiębiorcę, łączną cenę lub wynagrodzenie wraz z podatkami bądź sposób, w jaki obliczana ma być cena, czy czas trwania umowy.

	<p>alkoholowych) oraz wyrobów tytoniowych – zwykle kupowanych w ‘tradycyjnych’ okolicznościach to ok. 36 proc.</p>	<p>zorganizowaną podróż, timeshare, umowa kredytu konsumenckiego).</p>	<p>Bez wątpienia wygeneruje to koszty wynikające z opracowania i aktualizowania takich informacji.</p> <p><i>[Nie wymaga się stosowania do umów, które dotyczą transakcji w bieżących sprawach życia codziennego i które są wykonywane natychmiast po zawarciu umowy.]</i></p>
<p>Strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach nietypowych (poza lokalem przedsiębiorstwa)</p>	<p>W ostatnich latach rynek charakteryzuje się relatywnie stałą dodatnią dynamiką na poziomie ok. 3 % rocznie (szczególnie wysoką w sektorze towarów konsumpcyjnych nieżywnościowych.</p> <p>Za: GUS, Rynek wewnętrzny w 2011</p>	<p>OBOWIĄZKI PRZEDKONTRAKTOWE: Przedsiębiorca zobowiązany jest jedynie do poinformowania konsumenta o istniejącym prawie do odstąpienia od umowy.</p> <p>OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ZAWIERANIEM UMOWY Zgodnie z art. 3 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, przedsiębiorca, w przypadku zawarcia umowy poza lokalem przedsiębiorstwa, zobowiązany jest poinformować konsumenta na piśmie o prawie odstąpienia od umowy, wręczyć wzór oświadczenia o odstąpieniu oraz pisemne potwierdzenie zawarcia umowy.</p>	<p>OBOWIĄZKI PRZEDKONTRAKTOWE: Nowy katalog obejmuje informacje dotyczące m.in: głównych cech rzeczy i usług (świadczenia), danych identyfikujących przedsiębiorcę, pełny adres pocztowy i inne dane umożliwiające nawiązanie kontaktu z przedsiębiorcą, łączną cenę lub wynagrodzenie wraz z podatkami, bądź sposób, w jaki obliczana ma być cena lub wynagrodzenie, koszt środka porozumiewania się na odległość w celu zawarcia umowy, warunki płatności, dostarczenia, wykonania, płatności, informację o istniejącym prawie do odstąpienia, o jego braku oraz okolicznościach, w których konsument może je utracić, oraz informację o konieczności poniesienia przez konsumenta kosztu zwrotu rzeczy. Wszystkie informacje udzielone przed zawarciem umowy będą jej częścią i ich treść nie będzie mogła zostać zmieniona, chyba że zgodzą się na to strony umowy</p> <p>OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ZAWIERANIEM UMOWY Zgodnie z nowymi przepisami, w przypadku zawarcia umowy poza lokalem przedsiębiorstwa, przedsiębiorca obowiązany będzie do przedstawienia informacji przedkontraktowej na papierze, lub – o ile konsument wyrazi na to zgodę – na innym trwałym nośniku (bez wątpienia wygeneruje to koszty wynikające z opracowania i aktualizowania takich informacji, jednak możliwość realizacji przedmiotowych obowiązków, za zgodą konsumenta, przez przesłanie ich np. pocztą elektroniczną należy uznać za rozwiązanie minimalizujące te koszty). W tej samej formie przedsiębiorca zobowiązany będzie przekazać konsumentowi egzemplarz zawartej umowy lub potwierdzenie zawarcia umowy. Ponadto, jeżeli konsument zażąda rozpoczęcia świadczenia usług w czasie na odstąpienie od umowy, zobowiązany będzie do wyraźnego zgłoszenia takiego żądania.</p>

			<p><i>[Proponuje się pozostanie przy istniejącym obecnie wyłączeniu przewidzianym w ustawie o ochronie niektórych praw konsumentów, tj. wyłączeniu umów o wartości przedmiotu umowy do 10 EURO (nie chodzi przy tym o wartość pojedynczej zakupionej rzeczy, ale o wartość całości umowy, np. 3 rzeczy po 3 EURO każda). Rozwiązanie takie nie spowoduje dodatkowych kosztów dla przedsiębiorców, gdyż funkcjonuje już obecnie.]</i></p>
<p>Strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach nietypowych (na odległość)</p>	<p>Wartość rynku e-commerce w Polsce w roku 2012 oszacowano na ok. 21,5 mld zł, co stanowi 3,8 proc. wartości całego rynku sprzedaży detalicznej w Polsce.</p> <p>Sektor notuje dynamiczny wzrost (ponad dwuipółkrotny w ostatnich 5 latach)</p> <p>Na rynku pod własną domeną działało ok. 16 tys. podmiotów (2011)</p> <p><i>Za: J. Skorupska Raport E-commerce 2012</i></p>	<p>OBOWIĄZKI PRZEDKONTRAKTOWE: Przedsiębiorca zobowiązany do udzielenia informacji o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy oraz organie, który zarejestrował działalność gospodarczą przedsiębiorcy, a także numerze, pod którym przedsiębiorca został zarejestrowany, 2. istotnych właściwościach świadczenia i jego przedmiotu, 3. cenie lub wynagrodzeniu obejmującym wszystkie ich składniki, a w szczególności cła i podatki, 4. zasadach zapłaty, 5. kosztach oraz terminie i sposobie dostawy, 6. prawie do odstąpienia od umowy, 7. kosztach wynikających z korzystania ze środków porozumiewania się na odległość, jeżeli są one skalkulowane inaczej niż wedle normalnej taryfy, 8. terminie, w jakim oferta lub informacja o 	<p>OBOWIĄZKI PRZEDKONTRAKTOWE: Katalog obowiązków informacyjnych przy zawieraniu umów konsumenckich w okolicznościach nietypowych zostanie ujednolicony – w przypadku umów zawieranych na odległość będzie taki jak w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa - patrz powyżej.</p>

		<p>cenie albo wynagrodzeniu mają charakter wiążący, 9. minimalnym okresie, na jaki ma być zawarta umowa o świadczenia ciągłe lub okresowe, 10. miejscu i sposobie składania reklamacji, 11. prawie wypowiedzenia umowy o świadczenie ciągłe lub okresowe, jeżeli umowę zawarto na czas nie oznaczony lub na okres dłuższy niż rok.</p> <p>OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ZAWIERANIEM UMOWY W odniesieniu do umów zawieranych na odległość obowiązki przedsiębiorcy obejmują obecnie obowiązek przekazania określonych informacji, przy użyciu środka porozumiewania się na odległość, najpóźniej w chwili złożenia propozycji umowy (art. 9 ust. 1 ustawy) oraz potwierdzenia tych informacji na piśmie najpóźniej w momencie rozpoczęcia świadczenia (art. 9 ust. 3 ustawy).</p>	<p>OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ZAWIERANIEM UMOWY Przedsiębiorca zobowiązany będzie do udzielenia lub udostępnienia informacji przedkontraktowych konsumentowi w sposób odpowiadający wykorzystywanym środkom porozumiewania się na odległość, a po zawarciu umowy potwierdzenia zawartej umowy, na trwałym nośniku, w rozsądnym czasie po zawarciu umowy, najpóźniej w chwili dostarczenia towarów bądź przed rozpoczęciem świadczenia usługi. Treść (zawartość) potwierdzenia wskazana będzie w przepisach. Ponadto wprowadzone zostaną szczególne przepisy, dotyczące umów zawieranych przy użyciu środka porozumiewania się na odległość, przewidującego ograniczoną przestrzeń lub czas na przedstawienie informacji (np. umowy zawierane przez telefon). Przedsiębiorca zobowiązany będzie do dostarczenia konsumentowi potwierdzenia zawarcia takiej umowy na trwałym nośniku w rozsądnym terminie po zawarciu umowy na odległość, a najpóźniej w chwili dostarczenia towarów lub rozpoczęcia świadczenia. Treść takiego potwierdzenia zostanie określona w przepisach. Rozwiązanie to wydaje się konieczne, ze względu na fakt, że w odniesieniu do umów zawieranych w tym trybie dochodzi do częstych nadużyć (w pierwszym półroczu 2013 r. UOKiK w sprawach dot. tego typu nadużyć wszczął postępowania przeciwko 7 operatorom w oparciu o ok. 200 skarg zgłoszonych przez konsumentów). Ponadto, jeżeli umowa, która ma być zawarta na odległość, nakłada na konsumenta obowiązek zapłaty, przedsiębiorca zobowiązany będzie do jasnego przedstawienia konsumentowi</p>
--	--	--	---

			<p>określonych informacji bezpośrednio przed złożeniem zamówienia. Bez wątplenia proponowane rozwiązania, poszerzające katalog obowiązków informacyjnych, zwiększą koszty wynikające z opracowania i aktualizowania przedmiotowych informacji, jednak możliwość realizacji przedmiotowych obowiązków, przez przesłanie informacji pocztą elektroniczną należy uznać za rozwiązanie minimalizujące te koszty</p>
<p>Strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach nietypowych – odstąpienie od umowy</p>	<p>W obecnym stanie prawnym w odniesieniu do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, jeżeli konsument nie został poinformowany o prawie do odstąpienia od umowy może od umowy odstąpić w terminie 10 dni od uzyskania wiedzy o przysługującym mu prawie, nie później jednak niż 3 miesiące od wykonania umowy; natomiast w odniesieniu do umów zawieranych na odległość termin na odstąpienie od umowy wynosi 3 miesiące i liczy się od dnia wydania rzeczy, a gdy umowa dotyczy świadczenia usługi – od dnia jej zawarcia.</p>	<p>Ujednolicona i doprecyzowana zostanie regulacja prawa odstąpienia od umowy, przysługującego konsumentowi w przypadku zawarcia umowy poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość. Prawo to będzie przysługiwało konsumentowi przez okres 14 dni. Wprowadzone zostaną również nowe szczegółowe zasady obliczania terminu na odstąpienie. Ulegnie zmianie termin na odstąpienie od umowy w sytuacji, kiedy przedsiębiorca nie udzielił konsumentowi informacji o prawie odstąpienia od umowy: termin ten będzie upływał 12 miesięcy po upływie podstawowego terminu 14 dni.</p> <p>Wprowadzona zostanie możliwość skorzystania z jednolitego formularza odstąpienia od umowy zawartej w okolicznościach nietypowych, którego wzór ujęty będzie w przepisach – przyczyni się to do redukcji kosztów związanych z odstąpieniem od umowy. Ponadto oczekuje się, że ujednolicenie przepisów w zakresie odstąpienia od umowy będzie wiązała się z ograniczeniem kosztów wynikających z potencjalnych sporów na tym polu.</p>	
<p>Konsumenci i przedsiębiorcy – inne istotne kwestie</p>		<p>Wprowadzony zostanie również szereg przepisów dotyczących sposobu prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę, które mogłyby wiązać się z wygenerowaniem nieuzasadnionych kosztów dla konsumenta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zakaz pobierania przez przedsiębiorców od konsumentów opłat w związku ze stosowaniem określonych sposobów płatności, które są wyższe od kosztów poniesionych przez przedsiębiorców w związku z korzystaniem z tych sposobów płatności, 2. brak obowiązku płacenia przez konsumenta w kontaktach z przedsiębiorcą dotyczących zawartej umowy opłaty wyższej niż za zwykle połączenie telefoniczne, jeżeli przedsiębiorca posiada linię telefoniczną, przeznaczoną do telefonicznego dla takich kontaktów, 	

		<p>3. konieczność uzyskania wyraźnej zgody konsumenta na każdą dodatkową płatność, oprócz uzgodnionego wynagrodzenia za główne obowiązki umowne przedsiębiorcy, zanim konsument zostanie związany umową. Jeżeli przedsiębiorca nie uzyska wyraźnej zgody, lecz założy jej istnienie przez stosowanie domyślnych opcji, które konsument musi odrzucić w celu uniknięcia dodatkowej płatności, konsument będzie miał prawo żądać zwrotu tej płatności.</p>
<p>Konsumenci dochodzący roszczeń i przedsiębiorcy ponoszący odpowiedzialność za jakość rzeczy sprzedanej</p>	<p>W chwili obecnej w Polsce funkcjonują trzy reżimy odpowiedzialności za jakość sprzedanej rzeczy: regulacja kodeksowa dotycząca rękojmi za wady; regulacja zawarta w ustawie o sprzedaży konsumenckiej dotycząca niezgodności towaru z umową, obejmująca swym zakresem wskazane w tejże ustawie towary konsumenckie; regulacja przewidziana w Konwencji Wiedeńskiej o Międzynarodowej Sprzedaży Towarów. Regulacja dotycząca obrotu konsumenckiego oceniana jest jako w dużym zakresie mniej korzystna dla kupującego niż regulacja kodeksowa..</p>	<p>Wprowadzona zostanie jednolita regulacja odpowiedzialności sprzedawcy za jakość rzeczy sprzedanej (z tytułu rękojmi), przy przyjęciu pewnych odrębności dla umów, w których sprzedawcą jest przedsiębiorca a kupującym jest konsument. Doprowadzi to do wyrównania poziomu ochrony na obszarach, gdzie w chwili obecnej konsument jest upośledzony w porównaniu do kupujących przedsiębiorców i osób nie będących konsumentami. W odniesieniu do umów zawieranych między przedsiębiorcami przepisy o rękojmi, tak jak dotąd, będą miały charakter dyspozytywny, a więc możliwe będzie odmienne uregulowanie w umowie odpowiedzialności sprzedawcy za jakość rzeczy sprzedanej.</p> <p>Ponadto, przywrócone zostanie stosowanie przepisów Kodeksu cywilnego w odniesieniu do gwarancji udzielanej w ramach sprzedaży, gdy kupującym jest konsument. Jeżeli w ramach realizacji uprawnienia z gwarancji nie dojdzie do usunięcia wady, konsument (zakładając, że jest to wada, za którą odpowiada sprzedawca) może dochodzić uprawnień z rękojmi.</p> <p>Zastosowana zostanie definicja wady obejmująca niezgodność towaru z umową (w przypadku umowy sprzedaży konsumenckiej na równi z zapewnieniem sprzedawcy traktowane będą publiczne zapewnienia producenta lub jego przedstawiciela – w tym reklama). Rzecz sprzedana mieć będzie wadę także w razie nieprawidłowego jej zamontowania i uruchomienia, jeżeli czynności te zostały wykonane przez sprzedawcę lub osobę trzecią, za którą sprzedawca ponosi odpowiedzialność, albo przez kupującego według instrukcji otrzymanej od sprzedawcy (lub producenta).</p> <p>Oczekuje się, że ujednolicenie reżimu odpowiedzialności za jakość sprzedanej rzeczy będzie mieć korzyści także dla</p>

		przedsiębiorców i przyczyni się do redukcji kosztów związanych z dochodzeniem roszczeń z tego tytułu.
Przedsiębiorcy dochodzący roszczeń regresowych w łańcuchu sprzedawców		<p>Odpowiedzialność poprzedników w łańcuchu sprzedawców oparta będzie na rękojmi (w okresie 2 lat od wydania rzeczy), na zasadach ogólnych (art. 471 k.c.) oraz na szczególnym regresie uregulowanym w nowym Dziale II¹ w Tytule XI „Sprzedaż“.</p> <p>Dochodzenie regresu (roszczenie powstające z chwilą zaspokojenia konsumenta) obejmować będzie naprawienie szkody poniesionej na skutek zaspokojenia konsumenta ze względu na wadę, za której powstanie sprzedawca końcowy nie odpowiada. Przyjęte zostanie domniemanie istnienia wady na każdym etapie łańcucha sprzedaży.</p> <p>Należy oczekiwać, że ujednoczenie przepisów regulujących dochodzenie roszczeń w łańcuchu sprzedawców, przyczyni się do obniżenia kosztów dochodzenia takich roszczeń.</p>

